

หมวดเบ็ดเตล็ด

หมวดเบ็ดเตล็ดนี้เป็นการเสริมต่อเติมในเรื่องของการจะออกค่ายพักแรม ซึ่งได้ช่วยให้หลายคนเอาประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้แล้วมีผลสำเร็จในการออกตั้งค่ายพักแรม เพราะเนื้อหาวิชาจะเน้นหนักในเรื่องของการปฏิบัติ ประกอบการอยู่ค่ายพอจะสรุปได้เป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติตัวก่อนออกค่ายหรือการเตรียมตัวก่อนออกค่าย การเตรียมตัวก่อนออกค่ายมีความสำคัญมาก เพราะเป็นเรื่องของสุขภาพอนามัยของแต่ละบุคคลต้องมีการเตรียมตัวดังต่อไปนี้

1.1 ร่างกาย ควรมีการรักษาสุขภาพของร่างกายให้ดีไม่ควรเป็นโรคใดโรคหนึ่ง มีการออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือฝึกกิจกรรมที่ต้องอาศัยกล้ามเนื้อใหญ่ ๆ เช่น พักปีนเขา (Hiking) เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและพร้อมที่จะเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ในค่ายพักแรม

1.2 เครื่องใช้ เครื่องใช้ส่วนตัวต้องพร้อมในการหยิบใช้ หรือมีเพียงพอในการอยู่ค่ายตลอดจนสิ้นสุด พวกเสื้อผ้าควรจะเป็นพวกทำความสะอาดง่าย เก็บรักษาง่าย มีความคงทน สมบุกสมบันได้ รองเท้าต้องมีทั้งประเภทใช้เดินบนพื้นแบบธรรมดาหรือสามารถเดินบนที่ลาดชันบนภูเขาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องทำความสะอาดร่างกายต้องเตรียมพร้อม เช่น พวกสบู่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ยากำจัดกลิ่นตัว

1.3 ยาส่วนตัว คนบางคนอาจมีโรคบางอย่างส่วนตัวที่ต้องใช้ยาเฉพาะบุคคลจึงควรเตรียมไว้ด้วย เพราะอาจหาซื้อไม่ได้ในระหว่างกลางทางอาจเป็นพวกยากิน ยาทา หรือยาฉีด และควรมียากำจัดแมลงที่เป็นพวกกระเบื้องสปเรย์ติดตัวไปด้วย ยาประเภทนี้ เมื่อฉีดไปบนพื้นดินแล้วสามารถช่วยป้องกันสัตว์เลื้อยคลานได้ด้วย

1.4 เครื่องหุงหาอาหาร ต้องเตรียมพร้อมแบบประหยัดคือไม่ใช้ยกครัวออกตั้งค่าย ควรจะสามารถขนหรือนำติดตัวไปได้โดยง่ายไม่เป็นภาระมากนัก บางประเภทใช้สอดใส่ไปด้วยกันได้ก็มี เช่น หม้อหุงข้าวใบเล็กอาจเก็บใส่ไว้ในใบใหญ่ได้เลย

1.5 อุปกรณ์การตั้งค่าย อุปกรณ์การตั้งค่ายต้องพร้อมเสร็จใช้ได้เรียบร้อยไม่ชำรุดหรือขาดตกบกพร่อง เมื่อมีไม่ครบต้องหาก่อนอย่าหวังนำบ่อน้ำ เพราะสิ่งของเหล่านี้มีที่จำหน่ายไม่มากนัก เช่น เต็นท์นอน ถุงนอน ฯลฯ

1.6 ของมีคม ของมีคมที่จำเป็นต้องมีการเก็บรักษาเป็นอย่างดี เช่น มีด ขวาน ต้องมีปลอกใส่หรือกล่องใส่ให้เรียบร้อย ใช้น้ำมันเคลือบกันสนิมและต้องคมอยู่เสมอ

1.7 อื่น ๆ นอกเหนือจากข้างบนนี้ยังมีสิ่งของอื่น ๆ อีกที่อาจจะต้องนำติดตัวไปตามความจำเป็น เช่น ไฟฉาย (พร้อมถ่านสำรอง) หมวก เข็มทิศ เชือก ปูนขาว อาหารกระป๋องหรืออาหารแห้งบางชนิด ฯลฯ

2. การเลือกที่ตั้งค่ายพักแรม การออกค่ายพักแรมทำได้ทุกโอกาสทุกเวลาไม่ว่าจะเป็นฤดูร้อน ฤดูฝน หรือฤดูหนาว ขึ้นอยู่กับความพร้อมหรือความต้องการพบเห็นบรรยากาศประเภทไหน บางคนชอบอากาศร้อน บางคนชอบฤดูฝน หรือบางคนก็อาจชอบฤดูหนาว แต่ส่วนมากแล้วฤดูหนาวคนชอบออกตั้งค่ายกันมาก เพราะบรรยากาศดี อากาศเย็น ต้นไม้ดอกสะพรั่งทำให้เกิดความรื่นรมย์สบายใจ มองไปทางไหนก็มีแต่ธรรมชาติที่งดงาม โดยเฉพาะเทือกเขาสูง ๆ มักจะมีเมฆหมอกลอยละล่องก่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี การเลือกสถานที่ที่จะตั้งค่ายนั้นบางคนบอกว่าไม่ยาก ตั้งที่ไหนก็ได้แต่เป็นความคิดที่ผิด การเลือกตั้งค่ายที่ดีไม่ใช่ว่ามีความสะดวกสบายเท่านั้น ต้องคำนึงถึงธรรมชาติด้วย ต้องพยายามอนุรักษ์ธรรมชาติให้คงสภาพเดิมของมันไว้เสมอในเรื่องของธรรมชาตินี้ยังคงมีข้อที่ควรให้ความสนใจอยู่เสมอไม่น้อยทีเดียว

การเลือกสถานที่ตั้งค่ายแบ่งออกได้ 2 แบบ คือ แบบแรกเป็น Established Campsite หรือบริเวณนั้นได้มีการตบแต่งปรับปรุงเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มาตั้งค่ายโดยเฉพาะ บริเวณการตั้งค่ายแบบนี้จะมีเครื่องอำนวยความสะดวกไว้ให้เพียงพอสำหรับตัวเองและครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นที่พักอาจเป็นบ้าน หรือเต็นท์ แหล่งน้ำ ห้องน้ำห้องส้วม บางแห่งอาจมีทะเลสาบหรือสระว่ายน้ำไว้ให้เล่นกีฬาทางน้ำได้ด้วยโดยมากมักจะเป็นพวกวนอุทยานของชาติ เป็นต้น

แบบที่สอง คือ Primitive Areas เป็นบริเวณแบบที่พวกตั้งค่ายต้องหาเอาเอง บางแห่งต้องเดินทางเข้าไปด้วยเท้า หรือต้องใช้รถตุ๊กตุ๊ก ๆ มีความเหมาะสม พวกที่หัดตั้งค่ายใหม่ ๆ มักจะไม่ใคร่นิยมกัน เพราะต้องมีความชำนาญมาก ๆ จึงจะทำได้ แต่อาจมีบ้างที่ไม่ลำบากมากนัก เช่น ภูกระดึง ถ้ำธารลอด เกาะเสม็ด ฯลฯ เมื่อมีความชำนาญในการตั้งค่ายมาก ๆ การตั้งค่ายแบบที่สองจะให้ความสนุกและรสชาติมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ดีการตั้งค่ายแบบแรกมิใช่ว่าจะทำให้มีคนนิยมน้อยลง เราจะเห็นว่า ยังมีคนใช้กันอย่างแออัดทุกปี การเลือกที่ตั้งค่ายของวนอุทยานแห่งชาติ เรื่องที่ต้องคำนึงให้มากที่สุดคือ เวลาควรไปให้เร็วเท่าที่จะทำได้เพื่อประโยชน์หลาย ๆ อย่าง อย่างแรกสุดคือ มีที่ทางในการกางเต็นท์นอนอาศัย และเลือกใกล้เครื่องอำนวยความสะดวกได้ง่าย ตั้งค่ายได้เสร็จก่อนค่ำ สามารถสำรวจหาห้องน้ำสำรอง หรือที่ทำกิจกรรมได้มากโดยเฉพาะที่เล่นแคมป์ไฟ (Campfire)

หลักการกว้าง ๆ ไม่ว่าจะเลือกการตั้งค่ายในพื้นที่แบบใดก็ตาม

ลักษณะประการแรกที่ควรพิจารณาเพื่อประโยชน์สุขของตัวเองในยามจำเป็นก็คือพื้นที่ควรมีบริเวณกว้างขวางพอในการกางเต็นท์นอน หรือการพักในแบบอื่น ๆ ที่เตรียมหาได้เพียงพอ ควรเลือกบริเวณที่มีกิ่งไม้ ตอไม้ หรือก้อนหิน น้อยมากที่สุด ถ้าหากบริเวณนั้นเป็นที่ลาดเอียงก็ควรนอนหันศีรษะไปทางด้านสูงเสีย

การระบายน้ำดีหรือไม่ดีของพื้นที่ที่จะตั้งค่ายเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พวกตั้งค่ายมือใหม่ ๆ ไม่ค่อยให้ความสนใจกันเท่าใดนัก ถ้าหากการตั้งค่ายบังเอิญฝนตกหนักอย่ามั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยของเต็นท์ว่าสามารถกันน้ำได้ เพราะค่าโฆษณาชวนเชื่อ ควรจะหาทางป้องกันด้วยโดยอาศัยความลาดชันของพื้นดิน ไม่ควรขุดร่องน้ำ หรือทางระบายน้ำรอบ ๆ เต็นท์ เพราะเป็นการทำลายหน้าดินและความสมบูรณ์ของดิน แต่ถ้าหากมีความจำเป็นจริง ๆ เมื่อต้องขุดทางระบายน้ำแล้วต้องกลบเมื่อเลิกค่ายแล้วทุกครั้ง

เมื่อตกลงใจตั้งค่ายแล้ว ต้องไม่ลืมเคลียร์พื้นที่ให้เรียบร้อย ถ้าหากเห็นว่าต้องเสียเวลามากเกินไปควรเลือกหาที่ใหม่ดีกว่า นักตั้งค่ายที่ดีควรหลีกเลี่ยงการตั้งค่ายใกล้ปลักโคลนตม เพราะความอับชื้นและตัวแมลงต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่มากมาย การระบายอากาศไม่ดี นอกจากนั้นไม่ควรตั้งอยู่ติดกับต้นไม้ใหญ่ เพราะอาจเกิดพายุพัดเอากิ่งไม้มาหล่นใส่เต็นท์ได้ การตั้งเต็นท์ใกล้แม่น้ำลำคลองจะดีเพราะไม่ขาดแคลน เวลาเกิดไฟไหม้ก็สามารถใช้น้ำดับได้ทัน แต่ถ้าหากเป็นบ่อขังน้ำจากฝนตกต้องระวังสัตว์บางประเภทที่มีอันตรายต่อชีวิต เพราะต้องมาเจอกันได้โดยไม่ตั้งใจ

ดังนั้นได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า การเลือกสถานที่ตั้งค่ายไม่ใช่จะคำนึงถึงเรื่องความสะดวกสบายเท่านั้น เรื่องของธรรมชาติและ การอนุรักษ์สภาพดั้งเดิมของธรรมชาติก็เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกัน อย่าตั้งค่ายบริเวณที่ต้นไม้ดอกไม้ที่อ่อนแอบบอบบางขึ้นอยู่ควรหลีกเลี่ยงห่างออกไปสักเล็กน้อย เพื่อไม่ทำลายให้เสียหายและสามารถให้ความสดชื่นในตอนเช้าได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการตั้งค่าย⁽¹⁾

1. การใช้เต็นท์ไม่ว่าจะเป็นของตัวเองหรือเช่ามา ถ้าหากเป็นการออกไปตั้งค่ายในครั้งแรกควรทำการลองกางดูก่อนด้วยตัวเองเพื่อความมั่นใจและตรวจสอบความเรียบร้อยของเต็นท์

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 3 ฉบับที่ 25 กรกฎาคม 2526 หน้า 41-42

2. การเดินทางไปบริเวณที่จะตั้งเต็นท์ใช้เวลาให้แน่ใจมีเวลามากเพียงพอที่จะกางให้เรียบร้อย

3. ไม่ควรเลือกตั้งค่ายบริเวณที่เป็นหิน บนเนินเขา ในแม่น้ำที่แห้งขอดแล้ว และบริเวณใต้ต้นไม้

4. การเลือกที่พักรวมเป็นบริเวณที่เรียบราบไม่มีหินหรือต่อไม้เพราะอาจแทงทะลุเต็นท์และควรวางที่ ๆ สามารถกำบังลมได้ดี

5. ถ้าหากมีความจำเป็นต้องออกนอกบริเวณค่ายแถบชนบท การเก็บอาหารต้องมิดชิด เพราะอาจมีแมวมามาลักลอบกินอาหารหมด

6. ในกรณีที่เอารถไปด้วยควรเตรียมเครื่องอะไหล่ไปให้พร้อมด้วย

7. ในการตั้งค่ายเมื่อเต็นท์เป็ยกควรกางออกผึ่งแดดให้แห้งก่อนก็บอย่างถาวร เพราะอาจมีเชื้อราและทำให้ผ้าเต็นท์เปื่อยได้

8. การออกค่ายทุกครั้งอย่าได้กำหนดเวลาแน่นอนตายตัวนัก เพราะจะขาดความสนุกสนานเท่าที่ควร (ยกเว้นค่ายพักแรมของการศึกษา)

3. การเตรียมตัวออกตั้งค่ายในหน้าแล้ง⁽¹⁾ หน้าแล้งเป็นหน้าที่แตกต่างไปจากหน้าฝนหรือหน้าหนาว ต้นไม้ธรรมชาติต่าง ๆ ที่เคยมีสีเขียวสดสวยงาม มองดูหน้าชื่นใจกลับต้องซีดจางลงไปไม่เหลือแสงหล่นลงโดยทั่วไป ความชุ่มชื้นจะค่อย ๆ ลดน้อยลง นอกจากป่าที่รกชัฏ เช่น ป่าดงดิบตามแถบตะวันตกเหนือ ๆ ขึ้นไป สภาพดั้งเดิมเคยเป็นมาอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น พื้นล่างของป่าก็ยังคงรกทึบ ต้นไม้ใหญ่ ๆ ซึ่งยังคงมีความชุ่มชื้นปกคลุมอยู่จะยังคงไม่ทิ้งใบซึ่งสภาพเช่นนี้เหลืออยู่น้อยมากในป่าของบ้านเรา

การออกค่ายพักแรมในหน้าแล้งนี้ควรเตรียมตัวอย่างไรบ้าง ประการแรกที่สุดคือเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มควรเป็นผ้าที่โปร่งเบาสบาย ชักง่าย อย่างเสื้อยืดก็ใช้ได้ ควรมีเสื้อโอเวอร์โคทติดตัวไปด้วย เพราะเราจะเอาแน่นอนอะไรกับอากาศในป่าของเราเช่นทุกวันนี้ไม่ได้

หมวกเป็นอุปกรณ์สำคัญ เพราะสามารถช่วยป้องกันความร้อนและน้ำค้างได้ดีเนื่องจากอากาศโดยทั่วไปไม่หนาวมากนัก หมวกที่ใช้หากเป็นชนิดที่มีปีก หรือมีกระบังหน้าจะเอื้ออำนวยประโยชน์ได้มากที่สุด

อุปกรณ์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ กระจกน้ำ หรือภาชนะใส่น้ำ เนื่องจากสภาพของป่าแห้งแล้ง และน้ำเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะเราจะเหนื่อยง่ายและความต้องการน้ำในร่างกายจะมีมากกว่าปรกติ กระจกน้ำหรือภาชนะบรรจุน้ำควรทำด้วยโลหะเบา เช่น พลาสติกนิยมนิยม หรือ

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 22 เมษายน 2526 หน้า 60-61

พลาสติกก็ใช้งานได้เหมือนกัน แต่พลาสติกจะเปราะเมื่อโดนความร้อนมาก ๆ ความเสื่อมสภาพจะเกิดได้เร็วขึ้น

มีเครื่องใส่น้ำบางประเภทที่ทำจากหนังภายนอกภายในทำด้วยพวกแผ่นใยไวนิลอีกชั้นหนึ่ง จุกฝาเป็นพลาสติกมีเกลียวเรียบร้อยมีเชือกใช้ป็นสายสะพายบ่าได้รูปร่าง เมื่อนำมาใช้แล้วมองดูสวยงาม รูปทรงสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของน้ำที่บรรจุภายใน การพกพาไปไหนสะดวกไม่เกะกะ ข้อเสียของเครื่องบรรจุน้ำแบบนี้คือ ไม่อาจใส่เครื่องดื่มบางประเภทที่มีรสชาติหรือมีสีสันทึบที่แปรสภาพหรือบูดได้ ผู้ใช้ต้องคอยดูแลทำความสะอาดอยู่เสมอเมื่อเลิกใช้แล้ว

เครื่องนอนในป่าที่ยังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ หรือป่าที่แล้งโดยทั่ว ๆ ไป ก็อาจเกิดอันตรายจากสัตว์พวกแมลงที่มีพิษ เช่น พวกเห็บ ริ้น ยุง นั้นใช่จะหมดไปเสียเลยทีเดียว การกางเต็นท์ควรจะต้องกางก่อนนอน ใบบนใต้ง่าย ให้หมดก่อน มีผ้าใบผืนใหญ่ ๆ ปูรองก่อนจะปลอดภัยจากแมลงเหล่านี้ได้ ควรจะมีสเปรย์ฉีดฆ่ายุง แมลง ไปสักกระป๋อง ฉีดเป็นปริมาตรที่เราจะใช้ในการหลับนอนก็จะเป็นการป้องกันอีกชั้นหนึ่งด้วย

การกางเต็นท์นอนที่หน้าต่างกว้าง ๆ หลาย ๆ ด้านจะช่วยบรรเทาความอับอวลลงได้ แต่ถ้ามีถุงนอนไปด้วยควรใช้ถุงนอนปูรองอีกชั้นหนึ่ง คงไม่ต้องไปลงนอนในถุงเพราะสามารถใช้กองไฟให้ความอบอุ่นก็ได้เช่นกัน

การตั้งค่ายในหน้าแล้งน้ำอย่าชะล่าใจว่า ฝนจะไม่ตก ควรจะมีผ้าพลาสติกติดเอาไปด้วย เพราะสามารถช่วยกันฝนได้

เรื่องของอาหารการกินการออกค่ายอาหารสดเตรียมไปได้ยากมาก ควรจะหาอาหารแห้งหรืออาหารกระป๋องติดตัวไปเพื่อการขาดเหลือเมื่อยามหิว แต่อาหารกระป๋องควรจะระมัดระวังเรื่องของการเสื่อมของภาชนะบรรจุ อายุการใช้ การบูดหรือเสียเพื่อความปลอดภัยควรเตรียมอาหารที่สำเร็จรูปทำกันง่าย ๆ พอกันตายไปดีกว่า เพราะจุดหมายก็คือ เป็นอาหารสำรองกันตายนั่นเองที่ดีที่สุดคือ ข้าวสาร ภาชนะหุงต้ม สักชิ้น สองชิ้น หรือข้าวหลามกับไม้ไผ่กินก็ได้ มีพริกเกลือ (ทำจากมะพร้าวกับน้ำตาลและเกลือ) น้ำพริกสำเร็จรูป เท่านั้นก็พออาศัยแล้ว

4. การเตรียมตัวออกตั้งค่ายในหน้าฝน⁽¹⁾ บุคคลที่เคยออกค่ายพักแรมบ่อย ๆ หรือมีประสบการณ์การออกค่ายย่อมจะมีการเรียนรู้ว่า การออกตั้งค่ายในแต่ละครั้งจะไม่สามารถเลือกหรือกำหนดสภาพของอากาศได้ตามความต้องการ ความพอใจ โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝนก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การออกตั้งค่ายในช่วงหน้าฝนย่อมทำให้มีความสดชื่นเนื่องจากบรรยากาศรอบตัวสวยงาม

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 24 มิถุนายน 2526 หน้า 45

ชุ่มชื้น แต่พร้อม ๆ กันการออกค่ายต้องประสบกับความไม่สะดวกในหลาย ๆ ด้าน เช่น เรื่องของการเดินทาง การเลือกสถานที่และการกางเต็นท์นอน แต่ไม่ใช่ว่าเพียงแต่ฝนตกลงมาซึ่งอาจมาบ้างหรือน้อยบ้าง ต้องทำให้การออกค่ายเลิกกราไป ก่อนการออกค่ายควรเลือกเสื้อผืน หรืออุปกรณ์ที่สามารถทดแทนได้ติดตัวไปด้วย แม้อากาศจะมองดูแล้วค่อนข้างจะปลอดโปร่งก็ตามและอย่าให้ความเชื่อมั่นกับการพยากรณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาเกินไปนัก

ในการออกค่ายพักแรม เสื้อกันฝนที่นิยมใช้กันมีสองแบบซึ่งอาจหาขายในเมืองไทย เช่น แบบแรก คือ ปอนโช ทำจากวัสดุที่สามารถกันน้ำได้ เช่น ยางในลอนเคลือบไวนิล หรือพลาสติก มีลักษณะเป็นแบบผ้าสี่เหลี่ยมผืนใหญ่ตรงกลางจะเป็นช่องไว้สำหรับสวม ปอนโชที่ดีควรจะยาวคลุมหัวเข้าซึ่งอาจจะลุ่มลุ่มอยู่บ้าง ปอนโชมีให้เลือกทั้งของเด็ก ผู้ใหญ่ บางแบบมีชุดคลุมศีรษะและซิปในลอนติดไว้ที่ด้านหน้า เพื่อสามารถระบายอากาศได้ บางแบบออกแบบเอาไว้ให้ช่วยสามารถใช้คลุมแบดแพ็คได้ด้วย แต่บางแบบก็ใช้แผ่นวัสดุรองอีกชั้นหนึ่งที่บริเวณไหล่ หน้าอก หลัง และกลางอุ้ง

ประโยชน์ของเสื้อกันฝนแบบนี้ คือ สามารถนำมาใช้ขึงแทนที่พักรั่วชั่วคราว ปูพื้นหรือห่ออุปกรณ์ค่ายพักแรมได้

เสื้อผืนอีกแบบหนึ่งเป็นชุดที่สวมทับเช่นกัน แบบนี้จะคลุมสูงถึงคาง มีชุดคลุมศีรษะเรียกว่า ปาการ์ (Parka) ชุดนี้มีหลายแบบเช่นเดียวกัน มีทั้งแบบมีซิปหน้า สามารถทำการสวมเป็นเสื้อหรือกางเกงได้ มีการระบายความร้อนทำให้ไม่อบอ้าว บางแบบไม่มีซิปหน้าทำให้เกิดความอบอ้าวเหงื่อไหลประอะตัวได้ บางแบบอาจมีซิปติดตามข้อศอก ขอบต้นแขน เมื่อรูปซิปออกทำเป็นเสื้อเวสต์ได้

รองเท้าของการออกค่ายควรมีลักษณะเบาและสามารถกันน้ำได้ดี ควรเป็นแบบบูตสำหรับการออกค่ายควรเลือกรองเท้าเก่า ๆ จะดีกว่ารองเท้าใหม่ ๆ เพราะเคยผ่านการใส่ได้ดีเพียงแต่หาแว็กซ์หรือซิลิโคนทาเพื่อกันน้ำเสียก่อนและถึงแม้ว่าฝนจะไม่ตกกรองเท้าแบบนี้ก็ใส่สบายดี

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ เรื่องของเต็นท์ที่ซื้อใหม่ ๆ ต้องทำการทดลองก่อนว่าจะสามารถป้องกันน้ำได้ดีหรือไม่ ควรทำการทดสอบโดยกางเต็นท์ดูก่อนว่ารั่วหรือไม่ โดยการทดสอบเอาน้ำเทแล้วปล่อยให้แห้งดูว่าเนื้อผ้าเต็นท์ขาดหรือเสียหายหรือไม่ ควรทำการแก้ไขหรือตบแต่งเสียใหม่

5. การเลือกใช้ถุงนอน⁽¹⁾ โดยปรกติแล้วการใช้ถุงนอนเหมาะสำหรับประเทศที่มีความ

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 17 พฤศจิกายน 2525 หน้า 66-67

หนาว หรืออากาศหนาวมาก ๆ เพราะต้องอาศัยความอบอุ่นจากถุงนอนเพื่อบรรเทาความหนาวของอากาศ ของลม หรือความชื้นต่าง ๆ แต่ถ้าหากมีความจำเป็นต้องใช้ถุงนอน มีหลักในการเลือกถุงนอนที่สามารถช่วยในการใช้ได้อย่างดีต่อไปนี้

5.1 เลือกจากบริษัทหรือจากยี่ห้อผู้ผลิตเป็นตัวประกันลำดับแรก อย่างเช่น โคลแมน ไคโรลาโต เอิร์ทคอร์ สปอร์ต สกี ฮันท์ ฯลฯ ชื่อเหล่านี้พอเชื่อถือได้ เพราะวัสดุถุงนอนของเขา ประกันคุณภาพได้พอสมควรกับราคา แต่การจะเลือกชื่อนั้นต้องดูความมีคุณภาพกับชีวิตด้วย อยากสะดวกอยากสบายต้องไม่เมื่อย หรือซีเหี่ยวมากนัก

5.2 ตรวจสอบขนาดของร่างกายว่าพอดีหรือไม่ เช่น อ้วน ลำตัวยาว สูงขนาดไหน ถุงนอนขนาดมาตรฐานจะมีขนาดยาว 75 นิ้ว กว้าง 34 นิ้ว ขนาดโตขึ้นมาหน่อย คือ ยาว 80 นิ้ว กว้าง 34 นิ้ว ขนาดใหญ่สุดหรือคิงไซส์ ยาว 84 นิ้ว กว้าง 34 นิ้ว (สังเกตเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงเฉพาะความสูงเท่านั้น) นอกจากนั้นยังมีถุงนอนขนาดของเด็ก ๆ คือ 67 นิ้ว x 34 นิ้ว

เมื่อมีความสงสัยการเลือกควรจะเลือกที่ใหญ่หรือยาวเอาไว้เป็นหลัก เพราะจะได้ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการนอนไม่ว่าจะพลิกไปทางด้านใดก็ตาม

5.3 ตรวจสอบตะเข็บรอยต่อหรือการเย็บมีความปราณีตเพียงใด ซิปมีขนาดได้มาตรฐานหรือไม่ การทำงานของซิปมีความคล่องตัวเท่าใด เพราะเมื่อขณะเข้าไปนอน ถ้าหากปวดท้องต้องเข้าห้องน้ำ ท่านจะทำอย่างไรเมื่อซิปเกิดติดหรือรูดไม่ออก

5.4 วัสดุที่ผลิตเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นผ้าฝ้าย ทำจากใยสังเคราะห์พวกไฟเบอร์ แดครอน ราคาประมาณปานกลาง ที่เป็นใยเทียมอย่างอื่น ๆ ราคาค่อนข้างแพง เลือกเอาตามความสามารถของกำลังทรัพย์ ความพอใจ

โดยปรกติพวกใยสังเคราะห์ไฟเบอร์จะได้รับความนิยมมาก เพราะราคาปานกลาง ไม่แพงนัก น้ำหนักเบา สามารถทำความสะอาดได้ง่าย เมื่อมีฝุ่นจับหรือสกปรกทำความสะอาดได้ดีกว่าพวกผ้าฝ้าย

5.5 วัสดุภายนอกถุงนอนควรป้องกันน้ำได้ดีพอสมควร ไม่จำเป็นต้องถึง 100% ถ้าถุงนอนสามารถแยกชั้นได้มีเปลือกและชั้นในก็สามารถทำความสะอาดได้ง่าย

5.6 ถุงนอนชั้นดีควรมีถุงสำหรับใส่อุปกรณ์การนอน เช่น หมอนเอาไว้ด้วย แต่บางคนอาจชอบถุงนอนแบบประเภทแยกส่วนก็เลือกใช้เอาตามความพอใจ

5.7 ถุงนอนสามารถซักกรีดได้ด้วยเครื่องซักผ้าได้จะสะดวกสำหรับเจ้าของ กรณีพิเศษในเมืองหนาว เพราะอากาศอย่างเมืองไทยมักทำความสะอาดเองโดยการใช้มือทำความสะอาดหรือตากแดดได้ง่ายเพื่อไม่ให้ยับขึ้นเมื่อจะเก็บไว้นาน ๆ

ถุงนอนมีหลายประเภทหลายแบบพอจะใช้เลือกได้ดังต่อไปนี้

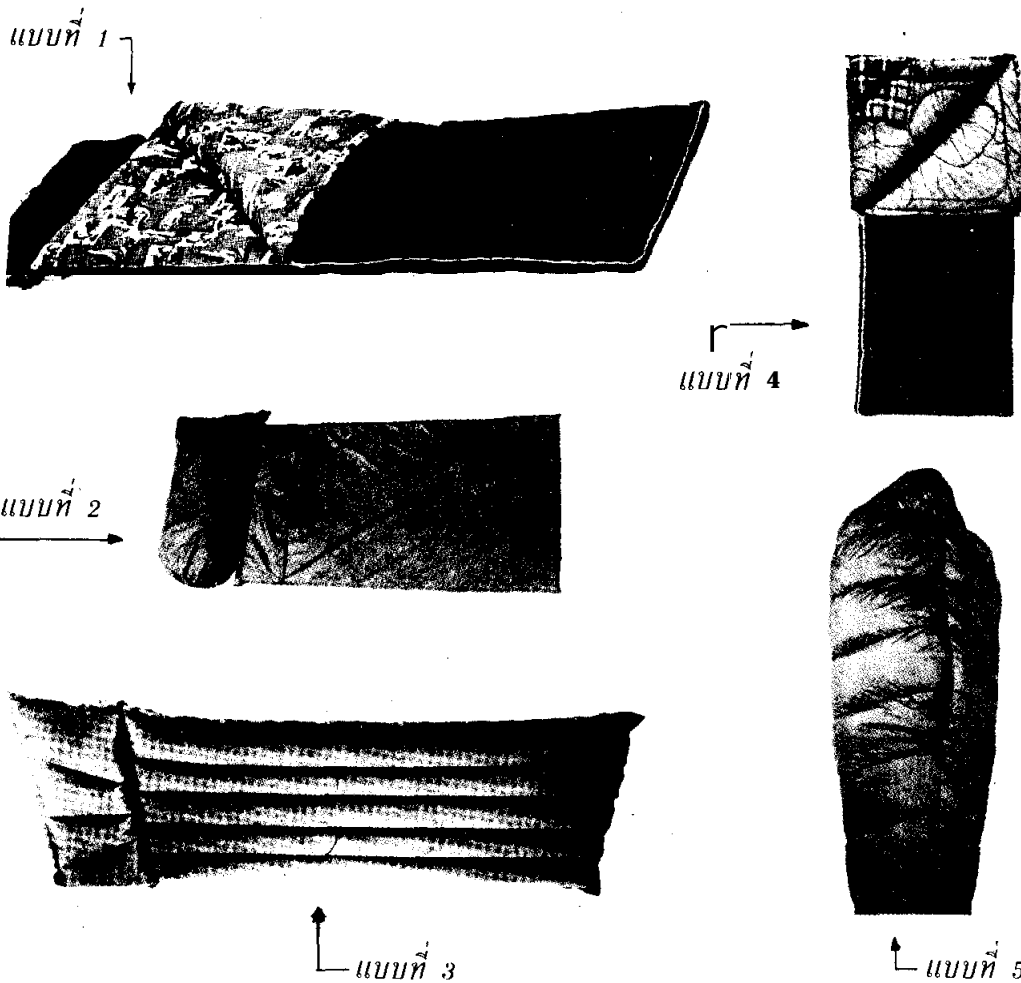
แบบที่หนึ่ง แกรนด์ เตตัน มีเพิงบังน้ำตรงทางส่วนหัวให้ด้วย

แบบที่สอง - โคโรลาโด สปอร์ต นิยมกันมากมีถุงสำเร็จสำหรับเป็นหมอนมาให้เสร็จ

แบบที่สาม - เฮิร์ซ - ไวล์ เป็นที่นอนยาวแบบสูบลมเอาลมออกพับเก็บได้ เหมาะสำหรับ
เมืองร้อนได้ดี พกง่าย

แบบที่สี่ - โดลแมน ตัวเนื้อในเป็นแบบแตกครอน 88 เปลือกนอกสามารถกันน้ำได้
น้ำหนักรวม 3 ปอนด์ 8 ออนซ์ ซิปที่ติดรับรองคุณภาพ มีถุงบรรจุ
หมอนและกระบังหัวพร้อมพรณ

แบบที่ห้า - โดลแมน เป็นแบบอีกอย่างหนึ่งใช้ทำถุงนอนได้ทุกฤดูกาล ถ้าอากาศร้อน
นอนในชั้นเดียว อากาศหนาวมากนอนในสองชั้นหรือสามชั้น (ขอให้ดู
จากรูปภาพ)

6. การใช้แผนที่ และเข็มทิศประกอบการเดินทาง⁽¹⁾ ในการออกค่ายพักแรม หรือการเดินทางไกล หรือการออกตั้งค่ายพักแรมย่อย (Out post) บางครั้งต้องเดินทางไปในป่าหรือทุ่งหญ้าที่มีขนาดกว้างใหญ่มาก ๆ จุดหมายหรือจุดที่จะตั้งค่ายอาจพลาดหรือค้นหาลำบาก ย่อมทำให้การเดินทางเสียเวลา หหมดโอกาสทำกิจกรรมที่ได้กำหนดเอาไว้ นักเดินทางที่ดีควรมีแผนที่และเข็มทิศติดตัวเอาไว้ด้วย เพื่อความไม่ประมาทการมีแผนที่และเข็มทิศแล้วจะช่วยให้การท่องเที่ยวหรือการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ สะดวกง่ายดายขึ้น อีกทั้งยังช่วยไม่ให้เกิดการหลงทางเมื่อเราอยู่ในป่าเขาลำเนาไพร เพียงแต่รู้จักว่าอยู่ที่ใดจุดหนึ่งบนแผนที่ ซึ่งถ้าอ่านไม่ออกแล้วละก็ นั่นแหละต้องยอมรับกันว่าหลงทาง

นักเดินป่าที่ดีต้องมีความรู้ของเรื่องการทำแผนที่และดูเข็มทิศด้วย ถ้าหากเคยได้รับการศึกษาเรื่องของการดูแผนที่และเข็มทิศแล้วจะมีประสบการณ์การใช้เข็มทิศดีพอ นอกเสียจากว่ามัวแต่นอนหลับ พอครูสอนก็อาจจะไม่เข้าท่าเหมือนกัน

การใช้เข็มทิศในการเดินทางโดยมากมักใช้ของ “ซิลวา ซิสเต็ม” ซึ่งมีวิธีการใช้ดังต่อไปนี้ (จากการศึกษาวิธีการใช้ของฝรั่ง)

หาแผนที่ชนิดดี ๆ ที่เราต้องการเดินทางไปมาสักแผ่นหนึ่ง ซึ่งมีเครื่องหมายกำหนดบอกทิศทางหรือมีเส้นรุ้งเส้นแวงครบครัน แผนที่ดี ๆ มักจะมีทิศทางบอกเครื่องหมายทิศเหนือแท้ไว้ด้านบนและควรจะมีทิศเหนือเทียมด้วย (เครื่องหมายนี้จะชี้ตรงไปที่บริเวณสนามแม่เหล็กโลก บริเวณอ่าวฮัดสันทางตอนเหนือของทวีปอเมริกา) เครื่องหมายที่ชี้ไปทางทิศเหนือเทียมนี้จะอยู่ทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของเครื่องหมายที่ชี้ไปทางทิศเหนือแท้ ขึ้นอยู่กับว่าเรายืนอยู่บนจุดใดบนผิวโลก สังเกตเครื่องหมายกันเรียบร้อยแล้ว ใช้ดินสอกับไม้บรรทัดลากเส้นต่อจากเครื่องหมายลูกศรที่ชี้ไปทางทิศเหนือเทียมขึ้นไปจนสุดขอบด้านบนของแผนที่ลากเส้นขนาดหลาย ๆ เส้นกับเส้นที่เราต่อขึ้นมาจากเครื่องหมายลูกศรชี้ทิศเหนือเทียมโดยให้เส้นอยู่ห่างกันประมาณเส้นละหนึ่งนิ้ว ต่อไปขั้นตอนในการใช้เข็มทิศมีดังต่อไปนี้

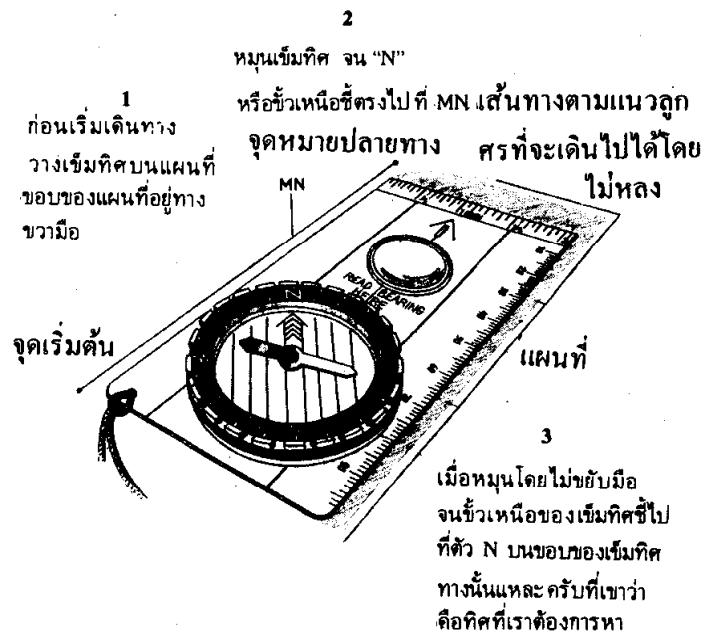
6.1 ลากเส้นเชื่อมระหว่างจุดที่กำลังยืนอยู่กับจุดมุ่งหมายปลายทางข้างหน้า วางเข็มทิศโดยให้ขอบตรงด้านยาวข้างซ้ายของแผนที่รองได้เข็มทิศทับกับเส้นตรงที่ลากไว้ ระหว่างจุดสองจุดพอดีโดยให้หัวของลูกศรชี้ทิศบนฐานชี้ออกจากตัว

6.2 หมุนเข็มทิศให้ตัวอักษร N บนเข็มทิศชี้ไปในทางหัวเหนือเทียมพอดี

6.3 ถือเข็มทิศและแผนที่ไว้ในลักษณะที่จัดให้อยู่ในข้อหนึ่งและข้อสอง หมุนตัวไป

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 21 มีนาคม 2525 หน้า 55

รอบ ๆ โดยไม่ต้องขยับมือ จนกระทั่งหัวเหนือของตัวเข็มชี้ไปที่ตัวอักษร N บนขอบของเข็มทิศพอดี ลูกศรชี้ทิศที่อยู่บนฐานของเข็มทิศด้านบนก็จะชี้ไปในทิศทางที่จุดหมายปลายทางซึ่งเราต้องการไป

7. **วิธีหาน้ำดื่มในป่า**⁽¹⁾ การออกค่ายพักแรมทุกครั้งต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ การหาที่หลับที่นอน การหาไฟน การหาอาหาร บางอย่างอาจจะต้องทำทั้งที่ไม่เคยทำมาก่อนเลยในชีวิตจะารู้ได้เห็นในหลาย ๆ สิ่งหลายอย่างที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางแม้กระทั่งบางครั้งเพื่อนที่ดีที่สุดของเราอาจจะกลายเป็นคนละคนเพราะความลำบากทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนิสัยของคนได้ และเป็นเครื่องพิสูจน์ที่ดีให้เห็นธาตุแท้ของคนเราด้วย

ดังนั้นเมื่อท่านเข้าป่าแล้วเกิดความจำเป็นเรื่องของน้ำดื่มขึ้นมาอันอาจจะมาจากน้ำหมดหรือหลงทาง การมีความรู้เรื่องของการเดินทางในป่าบ้างย่อมได้เปรียบในการเอาชีวิตรอด เช่น เรื่องของการหาน้ำ หาอาหาร ในที่นี้จะขอพูดเรื่องของการหาน้ำ

การออกค่ายพักแรมนั้น ไม่แน่ว่าท่านอาจได้น้ำใช้ หรือมีแหล่งน้ำให้ใช้ได้ตลอด บางครั้งอาจจะไม่มีน้ำให้ใช้ต้องศึกษาดูการหาน้ำมาใช้ซึ่งสามารถทำได้ดังต่อไปนี้

วิธีแรก ที่ต้องการทำคือ สังเกตภูมิประเทศรอบ ๆ ตัวว่า กำลังอยู่ในป่าประเภทใด ถ้าเป็นป่ากล้วยยังเอื้ออำนวยความสะดวกในการหาน้ำได้ง่าย

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 14 สิงหาคม 2525 หน้า 110-111

กล้วยป่าก็เหมือนกล้วยตามบ้านของเราดี ๆ นี้เอง แตกต่างตรงที่กล้วยป่ามีลูกเล็กกว่าและมีเม็ดมากกว่ากล้วยบ้าน แต่ทุกส่วนของต้นก็ใช้ประโยชน์ได้เหมือนกล้วยบ้าน

เริ่มต้นด้วยการตัดลงมาสักหนึ่งต้น โดยให้เหลือโคนตอเอาไว้ประมาณสัก 1 คอก ใช้มีดขูดส่วนที่เป็นตอเอาไว้บริเวณส่วนกลางออก จะเห็นได้ว่ามีน้ำซึมออกมาบ้างน้อยบ้าง สามารถใช้ดื่มได้ รสชาติอาจกร่อย ๆ เช็ง ๆ แต่เมื่อขาดน้ำจริง ๆ ก็ต้องดื่มเข้าไปเพื่อประทังชีวิตบ่อย ๆ เข้าก็จะเกิดความเคยชินกับน้ำจากต้นกล้วยไปเอง ถ้าหากทนมไม่ใคร่ไหลลงรับประทาน ผลกล้วยสลับกันไปบ้างก็ได้

วิธีที่สอง โดยการเอาน้ำในดินมากิน ก่อนอื่นต้องขุดหลุมที่มีขนาดกว้างสักคอก ลึกประมาณสองคืบ จะมากกว่านี้หรือน้อยกว่านี้ก็ได้แล้วแต่ความจำเป็น หาขามหรือกะละมังขนาดเขื่องรองไว้ที่ก้นหลุม ผ้าพลาสติกปิดปากหลุมให้ตีทับชายที่เหลื่อมด้วยก้อนหินโดยให้ตรงกลางหย่อนเล็กน้อย

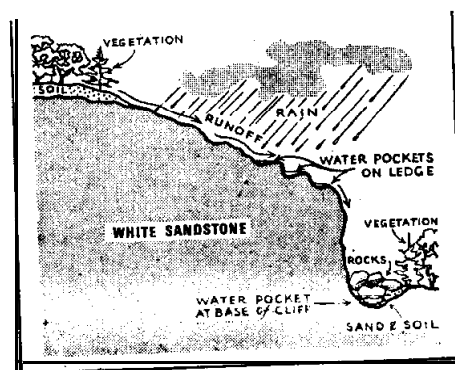
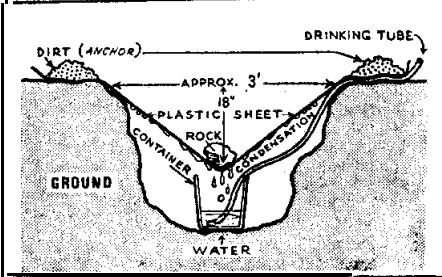
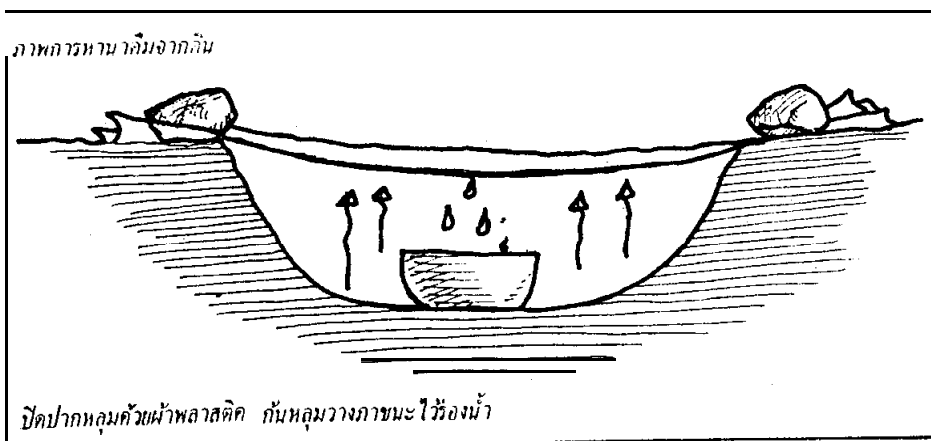
การหาน้ำโดยวิธีนี้จะใจร้อนไม่ได้ต้องปล่อยให้ตามเวลา ทั้งระยะไว้สักคืน รุ่งเช้าค่อยว่ากันใหม่ ความร้อนที่ถูกเก็บไว้ในดินจะระเหยออกมาเมื่อกระทบกับอากาศเย็นในตอนกลางคืน จะกลั่นตัวจับกันเป็นหยดน้ำเล็ก ๆ เกาะพร่าอยู่ใต้ผ้าพลาสติกที่เราปิดปากหลุมและเมื่อมีมากพอ มันจะไหลลงสู่ภาชนะที่ไว้รองรับไว้ เท่านั้นเราก็น้ำสะอาดใช้ดื่มประทังความหิวได้อีกระยะเวลาหนึ่ง ถ้าหากอยากดื่มให้หายอยากก็สะสมน้ำเอาไว้มาก ๆ

วิธีที่สาม บริเวณที่เป็นลำธารแห่ง ๆ ก็พออาศัยหาน้ำได้บ้าง เลือกเดินดูทำเลเหมาะ ๆ สักหน่อย อาจเป็นบริเวณที่ลุ่มชื้นพอสังเกตุได้ง่ายใช้ความพยายามโดยเอาดินหรือทรายออกขึ้นมา ถ้าโชคดีอาจใช้เวลาสั้น ๆ ก็ได้น้ำมาดื่ม แต่ถ้าโชคร้ายอาจคว้าน้ำเหลว คือ เสียแรงเปล่า สัตว์ป่าบางชนิดจุมูกการหาน้ำไว้มากก็อาศัยการหาน้ำในป่าด้วยวิธีนี้ น้ำที่ได้ อาจมีกลิ่นไม่ใคร่ดี ถ้านำมาดื่มก็อาจกำจัดกลิ่นได้

วิธีที่สี่ บริเวณที่เป็นป่าเต็งรังในหน้าแล้ง มีว่านเล็ก ๆ ชนิดหนึ่งขึ้นประปรายทั่ว ๆ ไป ขนาดของต้นและรูปร่างคล้ายกระชายนี้เองมีดอกสีม่วงอมขาวประปรายแซมไปทั่ว กลิ่นหอมอ่อน ๆ ลักษณะของดอกซ้อนกันเป็นชั้น ๆ เรียงขึ้นไปในเวลากลางคืน ดอกของว่านชนิดนี้จะรองรับเอาน้ำค้างเอาไว้ตามซอกของกลีบดอกเหล่านี้ เมื่อตอนเช้ามันจะมีน้ำมากพอใช้กั้วคอกได้ โดยการเอาใบพลวงมาสักใบ เต็ดดอกว่านเหล่านี้แล้วเทน้ำที่ขังลงไปทำหลายดอกก็พอจะได้น้ำบ้าง

วิธีที่ห้า วิธีนี้ต้องมีความรู้และประสบการณ์มากพอกับพันธุ์พืชนานาชนิดในป่าเถาว์วัลย์บางอย่างมีน้ำขังอยู่ภายในตรงส่วนโคนอย่างเช่น หวายเครือ ถ่าน้ำ เหง้าน้ำทิพย์ ถ้าหากรู้จักเพียงแต่ชื่อเรื่องจะหาน้ำจากเถาว์วัลย์ก็ไม่มีความหมาย ถ้าสู่มสู่มหาไปก็เสียเวลาเปล่า ๆ

ถ้าจะให้ง่ายจริง ๆ ยึดเอาไม้ไผ่เป็นหลักที่สุด ไม้ไผ่ที่ขึ้นตามริมห้วย เมื่อหน้าแล้ง มันจะเก็บน้ำเอาไว้ในปล้อง ลองพยายามตัดดูหลาย ๆ ลำ คงจะพอหาได้ น้ำในปล้องไม้ไผ่นี้จะใส สะอาดมีกลิ่นหอมน่าดื่มกว่าน้ำชนิดอื่น ๆ ที่หาจากต้นไม้ พืชจำพวกไม้เถาอย่างเถาวัลย์มีน้ำเฉพาะส่วน โคนเท่านั้น

การหาน้ำจากพื้นดิน

8. การก่อกองไฟ⁽¹⁾ ไฟเป็นสิ่งสำคัญไม่ว่าจะเดินทางไปออกค่ายแบบไหน ไฟให้แสงสว่าง ความอบอุ่น และสามารถช่วยป้องกันอันตรายจากสัตว์ป่าได้ด้วย โดยเฉพาะงู ตะขาบ และแมลงป่อง ใช้ก่อกองไฟทำสัญญาณ ใช้ในการหุงหาอาหาร ต้มน้ำ ช่วยรมของเปียกให้แห้งก็ได้

นอกจากนั้นยังช่วยในการทำกิจกรรมทางนันทนาการได้ด้วย เพราะการออกค่ายพักแรมมักมีกิจกรรมการเล่นรอบกองไฟเป็นหลัก

เรื่องของการก่อกองไฟนี้บางท่านอาจเคยเห็นหรือเคยทำมาก่อน แต่ก็ เป็นความรู้เบื้องต้นที่ไม่อาจลืมได้ เพื่อการออกค่ายสมบูรณ์มากขึ้น เป็นวิธีการที่ใครก็ได้สามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและเพื่อนร่วมทาง ควรทำดังต่อไปนี้

8.1 ไม่จำเป็นก็จงอย่าตัด หรือฟัน หรือเลื่อยไม้ที่มีลักษณะท่อนใหญ่ ๆ มาก่อกองไฟ โดยไม่จำเป็นให้เหนื่อยแรง มีกำลังคนมาก ๆ ก็ชักลากกันมาหรือไม้ก็ปราบที่ก่อกองไฟตรงนั้นแล้วปล่อยให้ไฟทำงานของมันเอง

8.2 การก่อกองไฟเป็นรูปวงกลม เป็นการผิดหลักเพราะกองไฟนั้นหนา ต้องนั่งใกล้ ๆ เพื่อความอบอุ่นก็นั่งได้เพียงด้านเดียว คือ ด้านเหนือลม ไฟจะไหม้ตรงกลางของกองไฟทำให้ยากต่อการคอยเกลี่ยหรือสูมฟืน และไม่สามารถปั้งหรือทอด หรือทำอาหารได้อีกด้วย

8.3 การนั่งผิงไฟอย่างนั่งแถบเดียว คือ ด้านเหนือลมควรจะมีการเปลี่ยนทิศทางบ้างตามกระแสลมโดยอัตโนมัติ

8.4 อย่าเลือกใช้ไม้หรือฟืนในการก่อกองไฟ ยกเว้น เมื่อเตรียมอาหาร ก็เพราะไม้บางชนิดอาจมีควันบ้างจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความชื้น หรือมีกลิ่นเหม็น ทำให้อาหารเสียรส ถ้าเป็นกองไฟเพื่อก่อให้เกิดแสงสว่าง หรือความอบอุ่น จะใช้ไม้อะไรก็ได้

8.5 เมื่อกองไฟมีควันมาก ๆ ไม่ควรวุ่นวายหาทางลดควันไฟโดยไม่จำเป็น เพราะมีไฟย่อมมีควันอย่าไปฝืนธรรมชาติ นอกนั้นควันไฟยังให้ความมีโรแมนติคดี ทำให้เราเข้าถึงลำเนาชนบทได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

8.6 อย่าใช้ไม้ขนาดปานกลางก่อกองไฟที่จะใช้ในเวลากลางคืน ใช้ไม้ทุกขนาดและควรมีไม้ขนาดใหญ่รองพื้น เพราะไฟจะเกิดการไหม้ดุ้นใหญ่ลามเสียไปไหม้ดุ้นเล็ก ไม่ใช่จากเล็กไปหาใหญ่

8.7 การก่อกองไฟมีทั้งศาสตร์และศิลป์ ศาสตร์ที่ต้องก่อเป็นและเป็นศิลป์ในการเลือกไม้วางก่ายให้เกิดไฟกำลังเหมาะ อย่าแย่งกันทำ แย่งกันสูม แย่งกันรื้อ จะทำให้ทะเลาะกันโดยไม่จำเป็น

(1)นิตยสารกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 กรกฎาคม 2525 หน้า 17

8.8 หากท่านต้องการเล่นกิจกรรมรอบกองไฟควรเริ่มจากการก่อรูปของกองไฟ จะเล็กหรือใหญ่ตามขนาดของพื้นที่ ไฟจึงจะลุกโพร่งให้ทั้งความสว่างและความร้อนได้ดี

8.9 ในฤดูหนาวหรือที่สูงที่มีอากาศหนาวมาก ๆ ถ้าใช้พื้นวางประจันกับกองไฟ คนที่นั่งใกล้กับกองไฟจะรู้สึกอบอุ่นเป็นสุข เพราะความร้อนที่แผ่สร้าผ่านหินอังไฟออกมาคือ ต้นแบบเก่าแก่ของเตาผิง

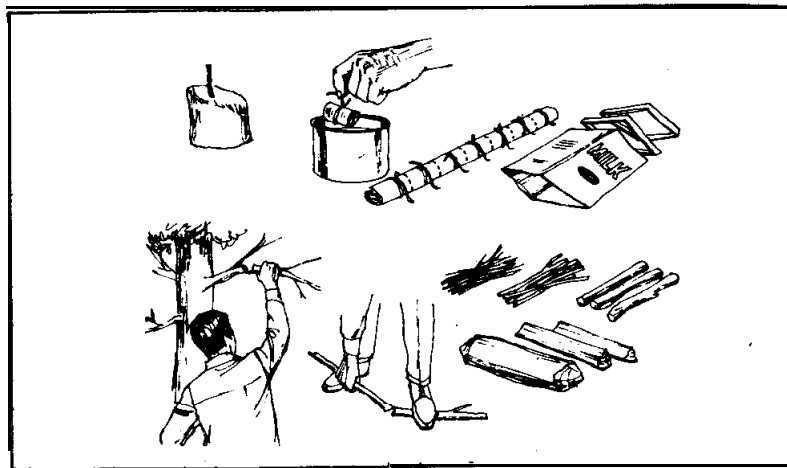
8.10 หากจะบั้งหรือย่างเนื้อสัตว์ที่มีปริมาณมาก ๆ วางพื้นเรียงรายในรูปแบบนี้ก่อน (ดูจากรูป) ก่อไฟเมื่อลุกเต็มที่พื้นจะยุบลงมาให้ความร้อนนานและสม่ำเสมอ

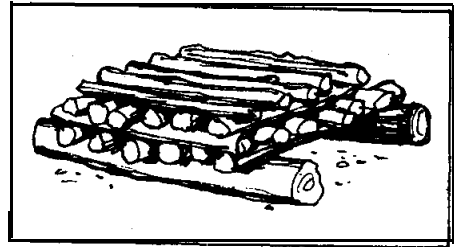
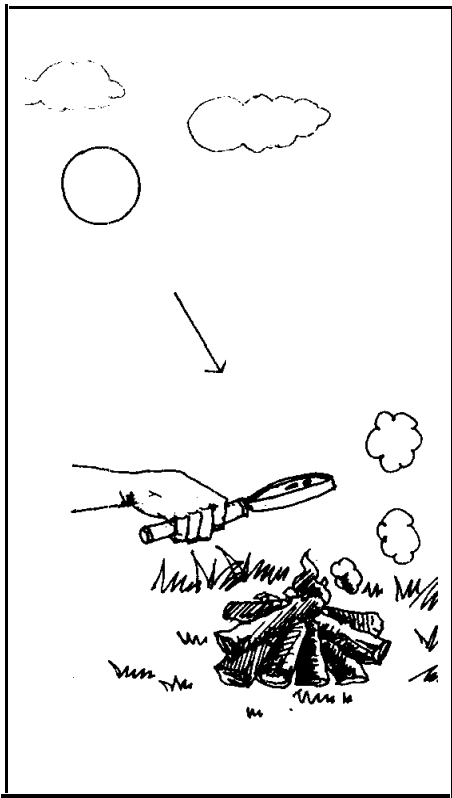
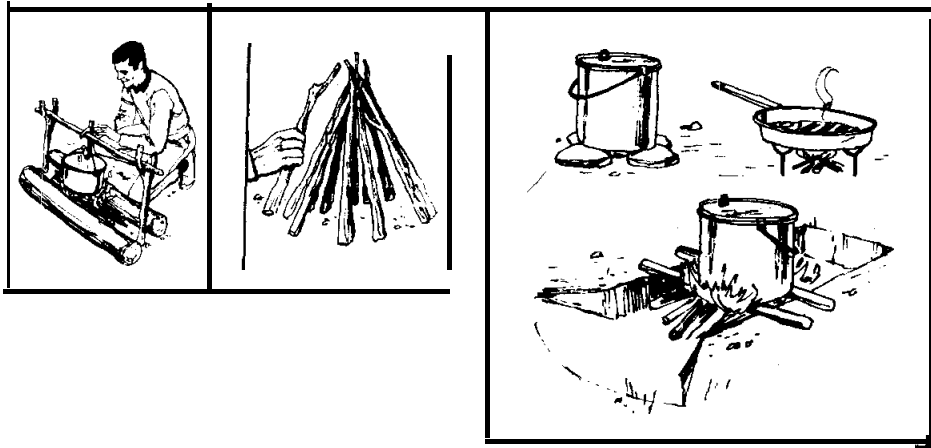
8.11 การก่อกองไฟหุงหาอาหารโดยปัจจุบันทันด่วน เพื่อการพักระหว่างทางก่อนจะ เคลื่อนย้ายโดยรวดเร็ว นั้น ไม่ต้องพิถีพิถันมากนัก ขุดหลุม ใช้หินทำเสา หรือแม้แต่ขาสมอบกของ เต็นท์ใช้ปักแทนเตาได้ แสดงให้เห็นว่าคุณสามารถนำเอาทุกสรรพสิ่งมาใช้เป็นประโยชน์ได้เสมอ ทั้งนี้โดยอาศัยประสบการณ์

8.12 เชื้อเพลิงที่ใช้จุดนั้น ควรรู้จักตัดแปลงนำเอาสิ่งของต่าง ๆ มาใช้ เริ่มจากเศษ ไม้ อะไรก็ได้ หากลมพัดจัดให้ใช้เทียนไขหรือม้วนกระดาษเข้าช่วย หรือใช้กระดาษชุบน้ำมัน หรือกล่องนมที่อาบพาราฟิน เมื่อก่อไฟจะลุกติดดี ของเหล่านี้เป็นเชื้อที่ดีทั้งสิ้น ไม่ควรมองข้าม และยังช่วยในการกำจัดเศษขยะเศษกระดาษที่ไม่ใช้แล้วให้หมดสภาพไปเสียด้วย

8.13 กองไฟของพวกล่าสัตว์เป็นแบบนิยมกันมากที่สุด วางท่อนไม้ใหญ่ ๆ สองต้น ไว้เคียงกัน กองไฟก่อขึ้นระหว่างท่อนซุง มีง่ามไม้สองอันเป็นเสาพาดไม้อีกกิ่งระหว่างง่ามไม้ทั้งสอง นั้น ถ้าหากมีหัวหน้อยก็เอาไม้ง่ามมาทำที่แขวนหม้อต้มหรือหุง

หมายเหตุ - คย่าลีส้มแควนขยหายติดใจสักคัน เพราะอาจช่วยในการก่อไฟได้ดีหากขาดเชื้อเพลิง ก่อไฟ

การก่อกองไฟแบบต่าง ๆ

๑. เครื่องมือเครื่องใช้ในค่ายพักแรม⁽¹⁾ การออกค่ายเครื่องมือที่เหมาะสมใช้งานได้อย่างถูกต้องและหมั่นดูแลรักษา จะทำให้การตั้งค่ายเป็นไปอย่างราบรื่น มีความสุข ปลอดภัย ทำให้ความเบื่อหน่ายไม่มี

ได้มีนักเดินทางรุ่นเก่า ๆ ได้กล่าวเอาไว้ว่า “เครื่องมือจำเป็นในการตั้งค่ายพักแรมที่จะขาดเสียไม่ได้ คือ ขวานดี ๆ และมีดดี ๆ สักเล่ม”

คนที่เคยออกค่ายพักแรมต้องยอมรับกันทุกคนว่า จริง เพราะขวานและมีดเป็นของจำเป็น นอกนั้นยังมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์อื่น ๆ อีกที่นักเดินทางออกค่ายที่รอบคอบมักจะไม่มีสิ่งซึ่งจะช่วยให้การใช้ชีวิตกลางแจ้งในค่ายมีชีวิตชีวาขึ้น เครื่องมือเหล่านี้ได้พัฒนาเพิ่มมากขึ้นจากขวานและมีดตามกาลเวลาและดูเหมือนว่าจะทำให้การออกค่ายมีความสะดวกสบายขึ้น

เครื่องมือในค่ายพักแรม เริ่มต้นด้วย ขวานและมีด และอาจบวกเพิ่มในแบบการของใช้จำเป็นว่า ควรมีค้อนและเลื่อยติดไปด้วยก็ดี

บางคนอาจเพิ่มพลั่วหรือเสียมสำหรับแชะ มีเชือกสักม้วน หรือลวดสักขด ตะปูสักกล่อง คีมปากยาว ไขควง กรรไกร เข็มและด้าย รวมทั้งหินลับมีดอีกสักแท่ง เครื่องมือเหล่านี้ถ้าหากมีครบทุกไปก็อาจทำการขนไปได้สะดวกซึ่งบางคนอาจคิดว่ามากเกินไปจนจำเป็นแต่ต้องไม่ลืมว่า ปัญหาบางอย่างอาจเกิดขึ้นได้เมื่อขาดเครื่องมือที่จำเป็น ประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นครูสอนเราให้ได้ว่าสิ่งไหนคือสิ่งจำเป็น สิ่งไหนเป็นเครื่องมือสำรองที่จะขาดเสียไม่ได้

ขวาน นับว่าเป็นอุปกรณ์สำคัญลำดับแรก มันจะช่วยให้นักเดินทางสร้างที่พัก ใช้พินกิ้งไม้มาทำพิน ทำเชื้อเพลิง ทำเครื่องมือเครื่องใช้ ที่นั่ง ห้างร้านขึ้นในค่ายและถ้าหากมีความจำเป็นจริง ๆ ก็อาจใช้เป็นอาวุธป้องกันตัวเองได้

การเลือกซื้อขวานไม่ยุ่งยากเท่ากับการเลือกซื้อมีด ขวานที่ดีจะมีราคาแตกต่างกันไปจากขวานห่วย ๆ คำว่าดีหมายถึงเหล็กที่ทำงานมีเนื้อดี และเมื่อเนื้อเหล็กดีย่อมทำให้ด้ามของขวานที่ติดมากับตัวก็ยอมดีไปด้วย ถ้าหากต้องการมีขวานดี ๆ สักเล่ม เมื่อมีเงินการเลือกซื้อของดี ๆ ย่อมเป็นคนไม่ไร้เหตุผล ตามร้านขายเครื่องมือและเครื่องกีฬา มักจะมีขวานดี ๆ ขายกันเกือบทุกร้านซึ่งสามารถกล่าวได้เลยว่าขวานที่ดีผลิตมาจากดินแดนถิ่นสแกนดิเนเวีย

ขวานที่ดีควรมีปลอกหนังสวมหุ้มใบของขวานมาเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยของการเก็บรักษา หรือการนำพา จะต้องตรวจสอบเสมอว่าปลอกหนังหุ้มใบของขวานแข็งแรงไม่หลุดรูดร่าย เพื่อความไม่ประมาท เพราะสามารถให้ความปลอดภัยต่อตัวเราเอง เมื่อเราเอาขวานขึ้นหลังหรือเหน็บไว้กับเข็มขัด ต่อผู้อื่นที่อยู่ร่วมค่ายเดียวกับเรา

(1) นิตยสารกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 กรกฎาคม 2525 หน้า 13

ใบของขวานต้องลับให้คมอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ทื่อและควรเอาน้ำมันกันสนิมหยอดใส่ของหุ้มใบขวานไว้ด้วย ขวานที่ใช้ในค่ายพักแรมควรมีน้ำหนักปานกลางไม่หนักเกินไปในการพกพาไม่เบาเกินไปจนฟันไม้ใหญ่ขาดลำบาก เมื่อเราต้องตั้งค่ายพักแรม ขวานที่ใช้อย่างอเนกประสงค์นี้ว่ากันว่า ควรจะมีน้ำหนักราว 4 ปอนด์ และไม่ควรถ้ากว่า 3 ปอนด์ ที่ใช้งานตัดฟันธรรมดา ๆ ขนาด 2 ปอนด์ก็พอถมเถ

คนที่มีประสบการณ์การออกค่ายพักแรมเป็นประจำย่อมชอบใช้ขวานที่มีด้ามยาวมากกว่าด้ามสั้น เพราะการใช้งานได้กว้างขวางกว่า แต่ไม่ใช่หมายความว่า ขวานด้ามสั้นจะไม่มีประโยชน์เลย เพราะขวานด้ามสั้นโดยมากใช้ในค่ายพักแรมของลูกเสือ ซึ่งใช้งานโดยทั่ว ๆ ไปรอบค่าย แต่ขวานด้ามยาวสามารถใช้โค่นต้นไม้ใหญ่ได้ หรือกำจัดพุ่มใหญ่ ๆ ที่ล้อมขวางเกาะทางอยู่ได้ในกรณีจำเป็น แต่ก็ไม่ควรยึดถือสิ่งเหล่านี้ไว้เป็นกฎตายตัว ลองเลือกดูขวานด้ามยาวและด้ามสั้นทดลองให้ถนัดมือเสียก่อนที่จะซื้อ ถ้าหากว่าเป็นคนที่ไม่ชอบงานหนักไม่มีลำหัดลำโค่น ก็ใช้ขนาดด้ามสั้นหนัก 2 ปอนด์เป็นดีที่สุด

ชนิดของขวาน เพื่อสำหรับนักเดินทางหรือพวกที่ชอบออกค่ายพักแรม การเลือกใช้ขวานเป็นเรื่องสำคัญ มีขวานหลายอย่างหลายแบบที่สามารถใช้ในการออกค่ายพักแรม ขวานที่ทุกคนได้เคยใช้มาที่นิยมกันมาก ได้แก่ ขวานฮัดสัน เบย์ (Hudson Bay Ax) หนักประมาณ 2 ปอนด์ ด้ามจับยาว 26 นิ้ว ใช้งานทั่วไปได้ดีตลอดเส้นทาง แต่ก็ยังนับไม่ได้ว่าเป็นขวานในอุดมคติสำหรับใช้งานสนามขนาดหนัก เพราะมันใช้ได้เฉพาะงานตัดโค่นเบา ๆ เท่านั้น ฮัดสัน เบย์ เป็นนามของผู้ผลิตขวาน ซึ่งมีชื่อเสียงและสามารถผลิตขวานตามใบสั่งได้ทุกชนิดทุกประเภท

ขวานที่มีด้ามสั้น ๆ เกินไปไม่เหมาะสำหรับคนที่ไม่เคยจับ เพราะด้ามยังสั้น คมขวานยังอยู่ใกล้ด้ามซึ่งมักจะได้เลือดกันเสมอหากขาดการระมัดระวัง

ขวานสองคมก็ไม่เหมาะสำหรับคนที่ออกค่าย เพราะอันตรายมืออยู่รอบตัว ยิ่งผู้ใช้ที่มีความสับเพร่ามาก ๆ ย่อมมีอันตรายมาก และขวานสองคมใช้ตอกตะปูแทนหมอนไม้ไม่ได้ ทำให้ขาดประโยชน์ไปอีกแห่งหนึ่ง

สรุปแล้ว ขวานที่ดีต้องสามารถใช้ประโยชน์ ใช้งานได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมวัตถุประสงค์มากที่สุด เป็นเครื่องมือในค่ายพักแรมได้สมบูรณ์ที่สุด คือ ขวานหนึ่งคม ด้ามยาวประมาณ 30 นิ้ว อาจยาวถึง 36 นิ้ว น้ำหนัก 3 ปอนด์ ถือด้ามนี้เพียงด้ามเดียวก็ลุยงานสนามในค่ายพักแรมได้ทุกป่า

จรรยาของการใช้ขวาน เมื่อมีขวานต้องมีจรรยาของการใช้ขวาน จรรยาที่สำคัญต่อทุก ๆ คน เพราะเป็นการสร้างนิสัยไม่ให้เป็นคนที่ทำอะไรที่อาจจะเป็นภัยต่อบุคคลอื่น ๆ หรือต่อตัวเอง

ขวานของเราต้องไม่ทำอันตรายต่อตัวเราเองและหมู่คณะหรือชาวบ้านใกล้เคียงที่บังเอิญจับพลัดจับผลูมาถูกขวานของเราเอง

เมื่อจับขวานหรือจับเครื่องมืออื่น ๆ มีทั้งการจับที่ผิดและถูก หากจับมันด้วยความเต็มใจหรือนับถือ ให้ความสำคัญกับมัน ก็จะได้รับใช้เราอย่างดีตลอดไป แต่มันอาจจะเป็นอาวุธที่มีอันตราย ถ้าหากไม่มีประสบการณ์ของการจับมาก่อน หรือประมาทเลินเล่อ ดังนั้นต้องมีการเรียนรู้หรือมีการหัดใช้จนกว่าจะใช้ขวานได้ดีและปลอดภัยต่อตนเองและบุคคลอื่น ๆ

ขวานต้องคมเสมอ ไม่ใช่ทื่อ หรือคม ๆ ทื่อ ๆ หรือคมแบบใบเลื่อย คือ ต้องคมแบบเรียบสนิท ลองตั้งใบขวานเป็นมุม 45 (องศา) แล้วหวดฉับลงบนท่อนไม้สักท่อน ถ้าหากมีเศษไม้ว่อนปลิวออกมา แสดงว่าขวานของเราใช้ได้ การจะทำให้ขวานคมต้องหมั่นลับด้วยหินหยาบหรือหินละเอียด ชนิดหยาบทำให้ขวานคม ชนิดละเอียดทำให้คมขวานเรียบ วิธีลับขวานนั้นทำเหมือนการลับมีด หัดลับสักครึ่งสองครึ่งก็จะทำได้คล่อง

สภาพของขวานต้องดี ไม่ใช่ตาหลวมคลอกแคลก เพราะอาจจะหลุดจากด้ามไปถูกหัวของผู้อื่นได้ ต้องทำการซ่อมแซมเสมอเมื่อเห็นว่าหัวขวานหลวมจากด้าม และไม่ควรระแหกทุกครั้งเมื่อต้องการใช้เพราะเป็นการทำอย่างขอไปที

ขวานที่ทื่อเป็นอันตรายต่อคนใช้มาก เพราะแทนที่จะฟันไม้ได้อาจจะกระแทกกลับมาทำให้เหนียวเปล่า บางครั้งอาจกระแทกนิ้วหรือข้อมือทำให้เคล็ดหรือช้ำได้

อย่าวางขวานที่เปลือยคมทะเล่ทะเล่า อย่าฟันปักไว้กับท่อนไม้ สะดุดหรือเดินชนได้เลือดได้แผล หน้าแข้งบวม สะโพกครากกันมาหลายต่อหลายคนแล้ว ควรจะสวมปลอกครอบแล้วนำไปเก็บไว้ให้เรียบร้อย

การจะเดินถือขวานไปไหนอย่าแบกขวานให้สูงมันอาจจะแกว่งไปถูกหน้าคนอื่นได้ และควรหันเอาคมขวานออกนอกตัว เพราะจะได้ปลอดภัยสำหรับตัวเราเอง ถ้าหากมีความจำเป็นต้องส่งขวานให้คนอื่น ๆ ควรจะส่งทางด้ามให้ยาโยนหรือเหวี่ยงให้ เพราะจะเกิดอันตรายต่อบุคคลอื่น ๆ

การจะตัดไม้ต้องมองดูก่อนว่าบนศีรษะมีอะไรวางอยู่หรือเปล่า เพราะอาจถูกขวานหล่นลงหัวของคนตัดได้ การจะผ่าหรือตัดไม้ให้วางไม้ลงบนแท่นที่จะใช้ขวานได้ถนัด อย่าวางไว้บนพื้นดิน เพราะขวานอาจกระทบกับของแข็งอื่น ๆ บนดินทำให้ขวานบิ่น หรือชำรุดได้

วิธีตัด หรือฟันต้นไม้ การจะโค่นไม้ลงสักต้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่เป็นศาสตร์คือต้องโค่นให้เป็นเพราะว่าโค่นต้นไม้เป็นงานหนักมาก ถ้าหากทำไม่ดีอาจโค่นทับตัวเองได้ หรือถูก

คนอื่น สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ เสียหาย ที่ว่าเป็นศิลปะคือ หากโค่นไปแล้วก็สามารถทำได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อย
อย่างไม่จำเป็น

วิธีการก็คือ ไม่ว่าจะโค่นด้วยขวาน หรือจะมีเลื่อยช่วย ชั้นแรกให้ฟันบากลำต้นไม้ นั้น
ทางด้านที่ต้องการให้ล้มลงไป ฟันบากเข้าไปเกือบครึ่งลำต้นแล้วฟันหรือเลื่อยตรงด้านตรงข้ามให้
เข้าไปเกือบจดกับรอยฟันเดิมอีกด้าน แล้วใช้แรงผลัก หรือดึงต้นไม้ไปทิศทางที่ต้องการให้มัน
ล้ม (ดูภาพประกอบ)

มีดเดินป่า มีดเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญรองจากขวาน แต่ทว่านักเดินทางมักจะนึกถึงมัน
ก่อนอื่น หรือนำหน้าทุกอุปกรณ์ โดยให้ความสำคัญของมันเหมือนกับเพื่อนเดินทางข้างกาย

การเลือกมีดเป็นเรื่องที่ยืดเยื้อมากกว่าการเลือกขวาน เพราะแบบอันหลากหลาย
ที่มีการผลิตกันขึ้นมา ประการแรกมีดเล่มที่ออกแบบของสวยงามนั้น ความจริงแล้ว ไม่ใช่หมายความว่า
ว่ามันจะมีคุณค่าต่อการใช้เท่า ๆ กับความสวย ยิ่งคนที่เลือกซื้อไม่มีความรู้เรื่องเนื้อเหล็กซึ่งนำมาทำ
ใบมีดและกรรมวิธีการผลิตการทำซึ่งบางครั้งต้องอาศัยช่างฝีมือก็เป็นเรื่องยากที่จะเลือกมีดดี ๆ
ขึ้นมาจากแผงมีดที่วางเก๋ื่อนตานั้นได้

ข้อแนะนำที่จำเป็นในการเลือกซื้อมีดก็คือ ต้องซื้อจากร้านที่พอจะไว้วางใจได้ไม่หลอก
หลวงลูกค้า และต้องซื้อในยี่ห้อของผู้ผลิต โดยอาจจะหา นิตยสารแคมป์ปิ้ง หรือนิตยสารการตกปลา
ล่าสัตว์

การเลือกซื้อมีดต้องระมัดระวัง มีดที่ทำออกมาขายให้กับหน่วยงานใด ๆ หรือ
กองทัพไหน จำนวนมาก ๆ นั้นไม่ใช่หมายความว่า มันจะดีเสมอไป อย่าสั่งซื้อกับผู้ขายหรือร้านซึ่งไม่
เคยมีชื่อเสียงมาก่อน แม้ว่าจะมีของแถมอะไรต่อมิอะไรมาล่อใจกับร้าน หรือบริษัทซึ่งมีชื่อเท่านั้น
ที่พอจะเป็นสิ่งประกันได้ว่าเราจะได้ของคุ้มค่าคุ้มราคา

ในการเลือกซื้อมีดนั้นสำหรับผู้ริเริ่มต้นมักจะมีข้อผิดพลาดคล้ายคลึงกันอยู่ 3
ประการคือ

1. เลือกซื้อมีดผิดประเภท เช่น อย่างแล่ปลา กลับไปซื้อมีดเดินป่า เป็นต้น
2. เลือกซื้อมีดผิดขนาด
3. เลือกซื้อมีดที่ทำจากวัสดุเลว ๆ แบบมีดเลว ๆ

เมื่อเราเห็นมีดที่มีขนาดใหญ่ใส่ซองหนังแน่นหนา จะดึงดูดความสนใจเราได้ทันที
แต่ขนาดของมีดที่ใช้งานในค่ายพักแรมทั่ว ๆ ไปได้ดีที่สุดนั้นใบมีดก็ควรมีขนาด 4-6 นิ้ว ปลายมีดจะ
ต้องสวมใส่กับเข็มขัดได้แน่นหนา ฟันเหล็กเลี้ยวใบมีดที่มีลวดลายและด้ามที่แพรวพราว เพราะไม่ใช่

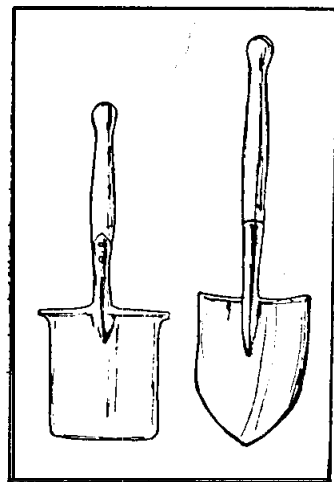
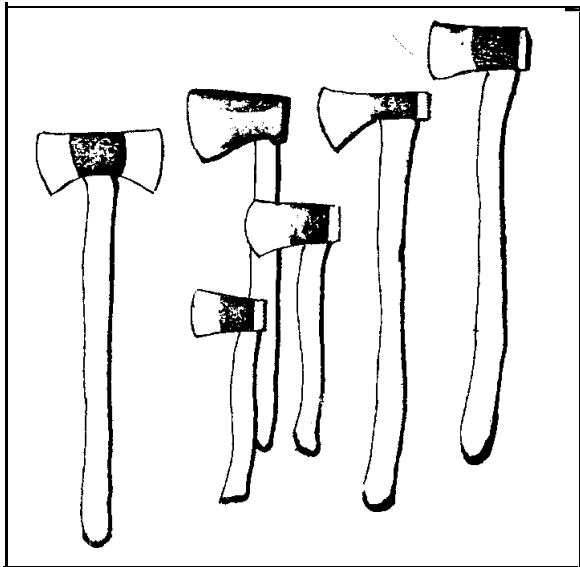
คุณสมบัติพื้นฐานของมีดใช้งาน ใบมีดที่ดีต้องผ่านการหลอมด้วยความร้อน และเป็นเหล็กผสมคาร์บอน เพราะคมของมันจะคงรูปอยู่ได้นาน หมั่นขัดถูดูแลรักษาความสะอาดก็จะสามารถใช้งานได้ นานกว่ามีดอื่น ๆ โดยทั่ว ๆ ไป

มีดประจำกระเป๋า นอกจากมีดเล่มใหญ่ ควรมีมีดเล่มเล็ก ๆ ดี ๆ ติดตัวไว้สักเล่ม อย่างเช่น มีดพับของกองทัพสวิส หรือมีดแบบลูกเสือซึ่งมีอุปกรณ์อื่น ๆ ติดอยู่ให้ใช้งานได้อเนก ประสงค์

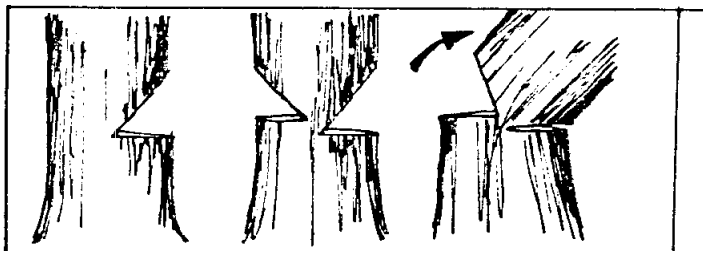
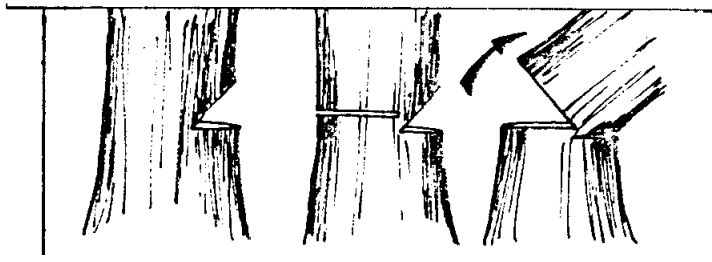
เมื่อเลือกซื้อมีด อาจชอบขนาดและรูปแบบของมีดบางเล่มซึ่งคนอื่นปฏิเสธ สิ่งที่ควร จำเป็นก็คือ ให้ซื้อเล่มที่ถูกต้องกับความต้องการและรสนิยมมากที่สุด หากเลือกผิดก็จะรู้เองในไม่ช้า ประสบการณ์สอนให้คนฉลาดขึ้นในการเลือกซื้อมีดครั้งต่อไป มีดต้องคมอยู่เสมอขนาดใช้โกน หนวดได้ยิ่งดี

ข้อควรจำเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้

1. เครื่องมือเครื่องใช้ทุกชนิดต้องรับให้คมอยู่เสมอ
2. อย่าให้เครื่องมือที่เป็นโลหะเปียกน้ำ ใช้งานกลางแจ้งแล้วหรือใช้ในลำธารแล้วต้องเช็ด ให้แห้ง
3. ขวานต้องเก็บไว้ในที่ร่มเพื่อความปลอดภัยและเพื่อรักษาขวานของตนเอง
4. มีดเมื่อใช้แต่งหรือปรงอาหารแล้วต้องทำความสะอาด หรือทำอย่างเอาใจใส่ไม่ใช้ ปาดเช็ดเพียงสองสามครั้ง หรือเสียบลงดินให้พอมดรอยคราบ อย่าปักมีดเล่นบนกิ่งไม้
5. ใช้เครื่องมือให้ถูกต้องกับงาน ไม่ควรใช้มีดมากเกินความจำเป็น เพราะมีคมที่เป็น อันตราย
6. เครื่องมีอนั้นเป็นสิ่งซึ่งใช้ทำงานไม่ใช่ของเล่น อย่าโยนมีดหรือขวานเล่น พยายามใช้ เครื่องมือทุกชิ้นเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้

พลั่วด้ามสั้นและยาว ซึ่ง
ใช้งานขุดได้ดีในแคว้นปี

วิธีการตัดไม้

10. การผูกเงื่อนของนักเดินทาง⁽¹⁾ ถ้าหากว่านักเดินทางทั้งหลายหาหนังสือการผูกเงื่อนต่าง ๆ มาใช้จะเห็นว่าเงื่อนอยู่ประมาณ 8,000 กว่าชนิด แต่สำหรับพวกที่ตั้งค่ายพักแรมต้องการกางเต้นท์นอน การจะเรียนผูกเงื่อนทั้ง 100 ชนิดย่อมไม่มีความจำเป็น มีเงื่อนเพียงไม่กี่เงื่อนที่บรรดาชาวค่ายควรจะเรียนรู้เพื่อให้ชีวิตการเดินทางราบรื่น ไม่มีอะไรลุกขลัก เพราะเงื่อนที่เขาเรียนรู้สามารถช่วยได้ในการกางเต้นท์นอน การมัด การผูก

แบบ Sheet bend แบบนี้คือการผูกต่อเชือกสองเส้นเข้าด้วยกัน มันจะช่วยให้ได้เชือกเส้นยาว ๆ ถ้าหากว่ามีเชือกสั้น ๆ สองเส้น (ดูภาพ 1)

แบบ Square Knot ใช้ได้ในงานฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือ หรือเพื่อจะผูกไว้ที่เป็นท่อน ๆ ทั้งมัดเก็บรวมเข้าไว้ด้วย (ดูภาพ 2)

แบบ Two half hitches ใช้ผูกเมื่อต้องการทำราวตากผ้าซึ่งใช้ได้ดี เมื่อทำงานอะไรก็ตามที่อยู่ในที่โล่ง ๆ ด้านกระแสมลม (ดูภาพ 3)

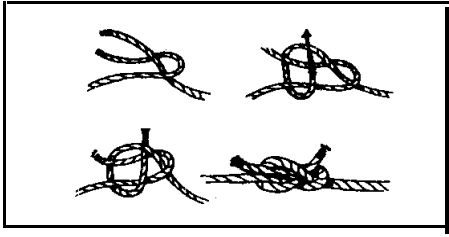
แบบ Clove hitch ใช้ประโยชน์ได้มากในการตั้งเต้นท์ มัดเชือกโยงกับต้นไม้ หรือสมอบกภายนอก (ดูรูป 4)

แบบ Tantline hitch เงื่อนนี้รู้จักกันดีของพวกออกค่ายพักแรมชั่วคราวที่ต้องการกางเต้นท์นอน เป็นเงื่อนใช้ผูกสมอบก หรือเสาฐานภายนอกได้แน่นหนาที่สุด (ดูรูป 5)

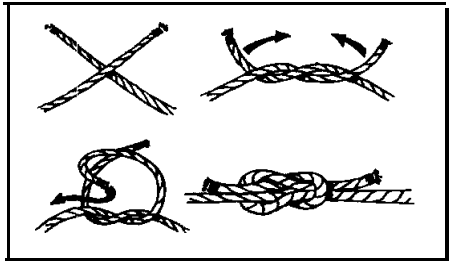
แบบ Bowline ใช้ทำข่วงถาวรไม่เลื่อนหลุด ใช้คล้องโยงโยนให้ใครยึดได้ดีที่สุด (ดูรูป 6)

ผูกเงื่อนเป็นเท่านี้ทุกแบบผูกได้คล่องไม่ใช่ว่าพอจะใช้สักทีต้องมานั่งคิดกัน หรือไม่กี่ถกขมวดปมเป็นก้อนเท่าหัวคนผูก เราก็จะสามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ได้กับตัวเอง และบุคคลอื่น ๆ ในการออกค่ายพักแรม

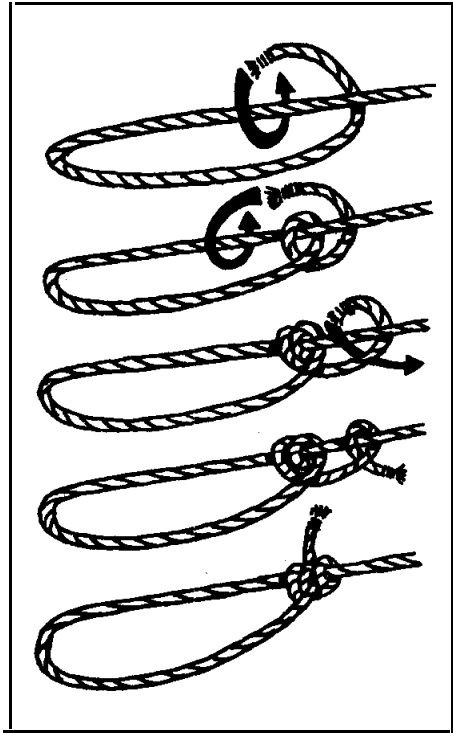
(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 กรกฎาคม 2525 หน้า 22

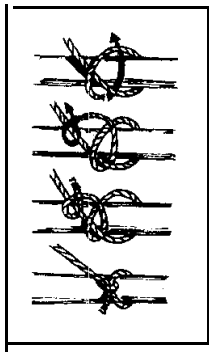
Sheet bend

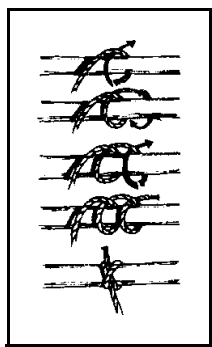
Square Knot

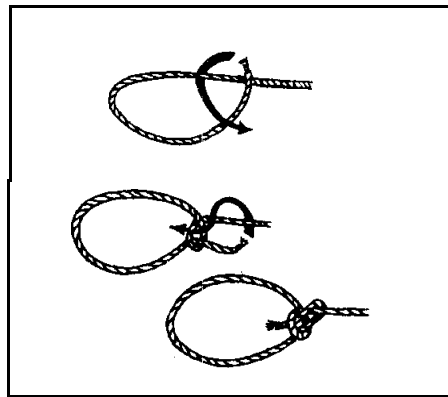
Tautline hitch

Two half bitches

Clove hitch

Bowline

11. จรรยาและข้อควรจำของนักเดินทาง⁽¹⁾ การเดินทางออกค่ายพักแรมนักเดินทางที่ดีควรเลือกสถานที่เอาไว้ล่วงหน้า มิใช่เดินทางอย่างไร้จุดหมาย หรือคิดว่าค่ำไหนนอนนั่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ เพราะการกางเต็นท์นอนไม่ใช่เรื่องง่าย

การกางเต็นท์นอนต้องกางก่อนค่ำได้ดีที่สุด เพราะเมื่อกางเต็นท์แล้วต้องมีภาระอีกมากมายที่ต้องทำและจะช่วยให้มีโอกาสมีเวลาพักผ่อนมากกว่าที่ต้องการ

การออกค่ายต้องไม่ลืมขออนุญาตเจ้าของสถานที่เสียก่อน ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่ข้าราชการควรรับผิดชอบหรือของเอกชนรับผิดชอบก็ตาม อย่างนี้กว่าไม่เป็นไรนอนค้างเพียงคืนหรือสองคืนเท่านั้น จะต้องไปบอกใครด้วยยังได้พูดให้เจ้าของที่ดินได้เข้าใจเสียก่อนยิ่งดี การเดินทางไปในที่แปลกถิ่นอย่าทำตัวเป็นคนแปลกหน้าไปด้วย

ในชนบทนั้นมีขนบธรรมเนียมเฉพาะท้องถิ่นอยู่เหมือนกัน ควรให้ความเคารพและไม่ไปละเมิดกฎเกณฑ์ของเขา การไปตั้งเต็นท์ในที่ของใครไม่ควรเก็บผลไม้ของเขามากินโดยไม่ได้ขออนุญาตเสียก่อน หรือจะไปกางเต็นท์นอนบริเวณที่เขาเตรียมเพาะปลูกพืชของเขาก็ไม่ดีเหมือนกัน และไม่ควรกางเต็นท์นอนใกล้ ๆ กับคอกวัวควายด้วย ก็เพราะว่าตอนเช้าอาจถูกเหยียบเอาก็ได้

อย่ากางเต็นท์ใต้ต้นไม้ใหญ่ ๆ ไม่ดีด้วยประการทั้งปวง ฝนตกกิ่งไม้อาจหักตกลงมาทับเต็นท์กลางดึกก็ได้ ดีไม่ดีเคราะห์หามยามร้ายอาจถูกฟ้าผ่าตายอีกทั้งเมื่อฝนตกแล้วหยดน้ำยังคงตกเปาะแปะลงเต็นท์ทำให้เปียกได้อีกทำให้การนอนพักผ่อนไม่ดีเท่าที่ควร

หากหาบริเวณมีกำลังลมโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ให้เลือกเอาตรงนั้นไว้ก่อน ทุ่งโล่ง ๆ นั้นก็ดีอยู่อย่างน้อยลมโกรกดี แต่ต้องกางเต็นท์ให้แข็งแรงเพราะอาจมีพายุพัดจนเต็นท์ล้มก็ได้

ก่อนการเข้านอนต้องดูทางหนีที่ไล่ก่อน โดยเฉพาะเมื่ออยู่บนภูเขา หากอากาศเกิดแปรปรวนจนไม่สามารถนอนได้ต้องลงจากยอดเขาได้ถูกต้องและรวดเร็ว ไม่ควรกางเต็นท์นอนบริเวณเนินเขา หรือชายของภูเขา เพราะเมื่อฝนตกมามาก ๆ น้ำไหลไม่หยุดจะลำบากในการเคลื่อนย้าย เลื่อนนอนที่เรียบ ๆ เสียดีกว่า

ห้ามกางเต็นท์นอนในลำธารที่แห้งแล้งเป็นอันตราย เมื่อฝนตกมามาก ๆ เป็นทางน้ำไหลได้อย่างดี เพราะลำธารเป็นที่สำหรับน้ำไหลไม่ใช่ที่ที่คนจะนอนแม้ว่าลำธารจะแห้งผากก็ตาม

หาที่เก็บเศษกระดาษหรือสิ่งของที่ใช้แล้วเอาไว้ด้วย เช่น เศษกระดาษ กระป๋องเปล่า ๆ เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า จะเป็นการช่วยรักษาความสะอาดบริเวณนั้น ๆ ให้เหมือนเดิมแบบก่อนที่จะมาพัก หากชุดหลุมขยะไม่ได้ก็เอาหินทับไว้ก็ดี และอย่าทิ้งน้ำสกปรกลงไปในลำธารหรือบ่อ

(1)นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 กรกฎาคม 2525 หน้า 23

ระมัดระวังไฟไหม้ป่าไว้ให้มาก โดยเฉพาะในหน้าร้อนและอย่าเที่ยวจุดไฟแบบสู่มลพิษ
สีฟ้า การจุดไม้ขีดเพียงก้านเดียวอาจทำให้ไฟไหม้ราบเป็นหน้ากลองได้มีหลายครั้งแล้ว

หากเป็นคนที่มีความขี้สึมเป็นอย่างมากไม่ควรตั้งค่ายพักแรม หรือกางเต็นท์นอน
ห่างจากร้านของชำมากนัก เพราะจะช่วยให้หาสิ่งของที่สึมเอามาได้ง่าย เช่น รองเท้าแตะ สบู่
แปรงสีฟัน ฯลฯ

ก่อนกางเต็นท์นอนควรปูผ้ารองเสียบก่อน จะได้เลือกบริเวณที่มีความราบเรียบ
นอนได้สบายตัว ทางที่ดีเมื่อปูผ้าแล้วลองกลิ้งตัวไปมาบนพื้นผ้าแบบซ้อมนอนเสียบก่อนอาจมีต่อไม้
หรือหลุมลึกอยู่ตรงนั้น

บริเวณที่มีหยู๊วรกหรือน้ำแฉะจึงนอนอย่าเสียบพักตรงบริเวณนั้น ซึ่งอาจจะมีตัว
อะไรต่อมิมะไรอาศัยอยู่ในบริเวณนั้น โดยเฉพาะยุง แมลงต่าง ๆ

ควรเลือกบริเวณที่มีแสงแดดส่องถึงเต็มที่ที่สุด เพราะแสงแดดช่วยกำจัดหยดน้ำ
ละอองน้ำ ที่เกาะหลังคาเต็นท์ทำให้แห้งเร็วเก็บได้ง่าย

ประการสำคัญควรกางเต็นท์ให้เกิดความชำนาญ หรือทดสอบเต็นท์ก่อนที่จะออก
ไปกางเต็นท์จริง ๆ เพื่อดูสภาพของเต็นท์ว่ามีความเรียบร้อยเท่าใดจะได้ทำการแก้ไขล่วงหน้า

จรรยาข้อสุดท้ายคือ ไม่ควรทำตัวให้ใครต่อใครตำตามหลัง ไม่เป็นพาหะไปแพร่
เชื้อโรคร้ายใส่ธรรมชาติ ไม่ทำอะไรที่อูจาด ไม่ทำให้เกิดมลพิษก็คือไม่เที่ยวไปถ่ายอุจจาระเรี่ยราด
อย่างไม่เป็นทางการ

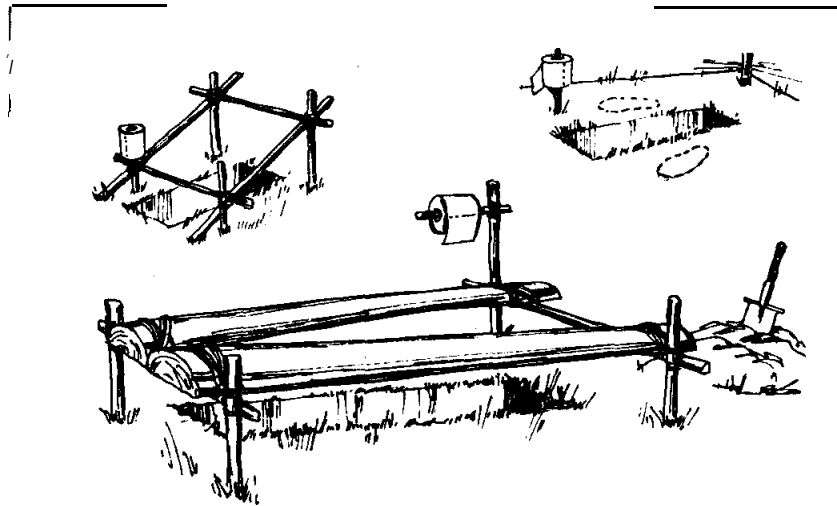
ถ้าไปพักแรมหลาย ๆ คนและพักอยู่เป็นเวลานาน ๆ หลายคืน น่าจะคิดทำส้วมขึ้น
มาใช้ เวลาเดินทางกลับก็ทำการกลบฝังเสียให้มิดชิด การทำส้วมอย่างง่าย ๆ ที่มีทำกันมี 3 แบบ

แบบแรก ถ้ามีสุภาพสตรีไปด้วย โครงไม้จะช่วยกันกำบังโดยใช้ผืนผ้าหรือเสื่อก็ได้
กางกันเข้า

แบบที่สอง ง่ายที่สุด โดยการขุดหลุมอย่างง่าย ๆ

แบบที่สาม ทำแบบรองรับลมธรรมชาติเอาไว้ด้วย

เลือกใช้เอาตามความสะดวก ความเหมาะสม ความรวดเร็วในการใช้ แต่อย่าลืม
เอากระดาษชำระและปูนขาวไปด้วย (เอาโรยกลบกำจัดกลิ่นและแมลงได้)

การทำสาวชั่วคราว

12. การทำตะเกียงจากไม้ไผ่⁽¹⁾ ต้นไม้เป็นอุปกรณ์สารพัดประโยชน์สุดแต่ถ้าใครมีปัญหาตัดแปลงใช้สอยให้ถูกประเภท เมื่อมองดูรอบ ๆ ค่ายพักแรมว่ายังขาดอะไรบ้าง หากอยากได้ตะเกียงเพื่อขจัดความมืดในยามค่ำคืน ค่าเงินสามารถหาได้ไม่ยากถ้ารู้จักคิดประดิษฐ์ใช้เอาเองทำให้เกิดความภูมิใจและทุนเงินได้มาก

เลือกดูไม้ไผ่สักท่อนขนาดเท่าท่อนแขน แต่ต้องเป็นปล้องเดี่ยวไม่ทะลุไปปล้องอื่น ๆ ด้วย ตรงปลายของปล้องทั้งสองข้างหาเศษเพื่อเอาไว้สักคียบ หรือฝ่ามือ

วิธีทำ ใช้มีดคม ๆ เจาะลงด้านบนให้เป็นรู (ตรงกลางปล้อง) รูนี้เราใช้บรรจุไส้ตะเกียงและน้ำมัน

ตรงปลายทั้งสองนี้เมื่อเอาไว้เจาะรูทั้งสองข้างเพื่อใช้เชือกแขวนหรือเสียบไม้ปักหลัก

เศษผ้าเก่า ๆ ขวั้นกันเป็นเกลียวให้แน่นถ้าหากซี่เกียงหนักก็ไม่ต้องขวั้นกะยาวประมาณ 2 คีบก็พอ

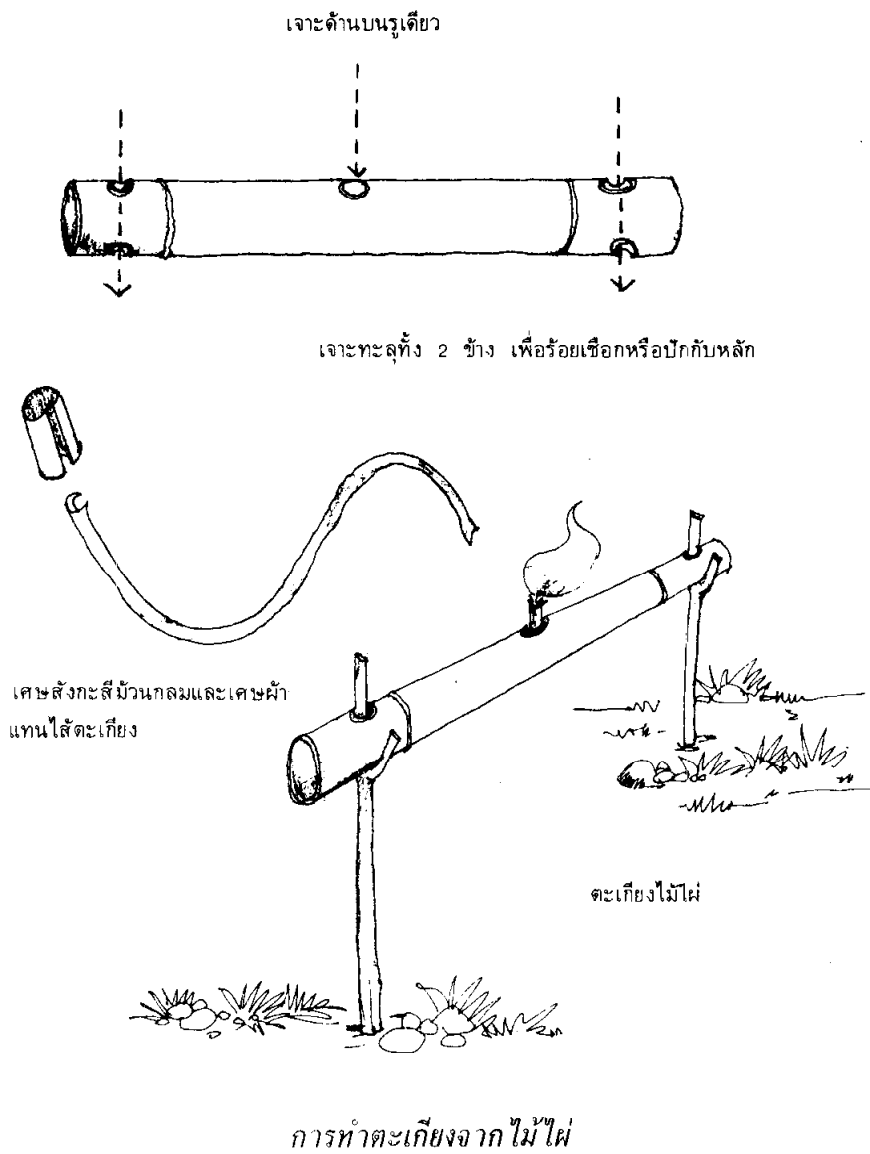
หาเศษกระป๋องที่ใช้แล้ว หรือเศษสังกะสีก็ได้ต้องเป็นชิ้นเล็ก ๆ ม้วนเป็นหลอด ส่วนนี้เป็นครอบบรรจุไส้ตะเกียงกันไฟไหม้กระบอก โดยการร้อยเศษผ้าเข้าไปในหลอดของสังกะสี

(1) นิตยสารกลางแจ้ง ปีที่ 1 ฉบับที่ 10 เมษายน 2525 หน้า 57

กรอกน้ำมันเข้าไป จะเป็นโซล่า น้ำมันก๊าด หรือน้ำมันพืชก็ได้ แต่อาจมี
ควันมากหน่อย แล้วยึดเศษผ้าลงไปในกระบอกไม้

ขยับหลอดสังกะสีกับปากกูให้แน่น ถ้าหากต้องการให้ไฟลุกมาก ๆ ก็ดึงเศษ
ผ้าออกมานิดหน่อยจะดูยาวพอประมาณ

จากนั้นร้อยกับเชือก หรือปักกับหลักก็เลือกเอาตามความเหมาะสมของ
สถานที่ ส่วนมากนิยมปักกับหลักไม้่ง่ายจะได้ตะเกียงป่าที่สวยงามหาใช้ได้อย่างดี

13. สมุนไพร⁽¹⁾ พืชจำพวกสมุนไพรเป็นยารักษาโรคพื้นเมืองประเภทหนึ่งนำมาจากต้นไม้ ซึ่งอาจมีเองตามธรรมชาติ หรือจากการเพาะเลี้ยง การเดินทางเข้าป่าขึ้นเขาถ้ามีความรู้เรื่องของสมุนไพรเอาไว้บ้างก็จะดี เพราะว่าบางครั้งยาแผนปัจจุบันอาจหมดหรือขาดมือ ก็จะสามารถใช้สมุนไพรทดแทนได้เป็นอย่างดี แม้แต่กระทรวงสาธารณสุขเองก็ยอมรับถึงความสำคัญของสมุนไพร

โรคภัยพื้ที่นักเดินทางหรือผู้ที่อยู่กับบ้านมักจะเป็นกันบ่อยครั้งคือ โรคท้องผูก โรคนี้สามารถทำให้คนเป็นโรคเรื้อรังติดดวงทวารตามมามากต่อมากแล้ว

โรคท้องผูกโดยปรกติสามารถหายทานได้จากหมอดีตามร้านขายยาทั่วไป ซึ่งมีให้เลือกหลายขนาน แต่ทว่าการใช้ยาในปัจจุบันบางครั้งจะเอายาที่ไม่ถูกกันก็สามารถทำให้เกิดโรครุนแรงมากขึ้นก็ได้

สมุนไพรที่ใช้รักษาโรคท้องผูกนั้นกระทรวงสาธารณสุขได้คัดเลือกเอาไว้หลายอย่าง เช่น มะขามแขก ชุมเห็ดเทศ และมะกา การใช้มีวิธีการดังต่อไปนี้

มะขามแขก สมุนไพรชนิดนี้ส่วนที่จะนำมาใช้เป็นตัวยาคือ ผักและใบ แต่ในผักมีสารที่ออกฤทธิ์มากกว่าใบ

การใช้ ใช้ใบตากแห้งขนาด 3-10 กรัม หรือจะใช้ผักตากแห้ง 0.5 - 2 กรัม หรือจำนวน 11 - 12 ผักปั่นทำให้เป็นผง ต้มหรือชงกับน้ำเดือดครึ่งถ้วยหรือหนึ่งถ้วยรับประทานก่อนนอน

ชุมเห็ดเทศ ส่วนที่ใช้คือ ใบและดอก

การใช้ ใช้ใบสดหรือใบแห้งไม่แก่จัด 12 ใบ หรือ 8 - 12 กรัม ต้มกับน้ำเดือดอ่อน ๆ ให้น้ำครึ่งถ้วยหรือหนึ่งถ้วยรับประทานก่อนนอน หรือจะใช้ดอกสด ๆ 3 ช่อลวกรับประทานก็ได้

มะกา ส่วนที่ใช้เป็นยาคือ ใบสดหรือตากแห้ง

การใช้ ถ้าเป็นใบสดต้องย่างไฟให้พอกรอบได้น้ำหนัก 1.5 - 2 กรัม ชงกับน้ำเดือดแช่ไว้นาน 20 - 30 นาที แล้วใช้รับประทานก่อนนอน

นอกจากนี้กระทรวงสาธารณสุขยังเปิดเผยถึงสมุนไพรที่สามารถใช้เป็นยาแก้ท้องอืดท้องเฟ้อได้ผลอีกหลายชนิด ซึ่งส่วนมากเป็นพืชทางสวนครัวที่หาได้ง่ายทุกแห่งโดยเฉพาะชนบท เช่น กะเพรา โหระพา ขิง ข่า ตะไคร้ กะชาย สะระแหน่ กานพลู กระจวานและเร่ว เป็นต้น

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 23 พฤษภาคม 2526 หน้า 42

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วยังมีของที่หีบได้ใกล้เคียงอีก เช่น เกลือแกง และส้มมะขามเปียก

เกลือแกง 1 ซ่อนโต๊ะละลายน้ำอุ่น 1 แก้ว ต้มก่อนนอนพอจะช่วยในการขับของเสียที่หมักหมมในกระเพาะอาหารและลำไส้ให้ออกมาได้ในตอนเช้าและช่วยให้หายท้องผูกและอึดอัดอีกด้วย

มะขามเปียกจะใช้จิ้มเกลือกทานก่อนนอนสักครึ่งปั้นหรือละลายน้ำอุ่นเป็นน้ำส้มมะขามเปียกใช้ดื่มหรือสวนทวารหนักเมื่อท้องผูกเต็มแก่ ทำให้ระบายท้องได้ชงัดนัก

ในการเดินทางออกค่ายพักแรมโดยการกางเต็นท์นอน บางครั้งอาหารพวกเนื้อ ๆ ทั้งหลายอาจเหม็นหรือหายากเราอาจต้องพึ่งปลาในลำธารแทน สมุนไพรบางชนิดใช้ทำยาเบื่อได้หรือจุดไล่ยุงได้

ต้นหางไหล หรือที่เราเรียกว่า โสัดิน เมื่อขุดเอารากมาทุบให้แหลกแช่ลงในน้ำที่มีปลาอาศัยอยู่ ปลาจะเบือมีอาการเมาลอยตัวขึ้นมาทำให้สามารถมีอาหารกินได้ไม่อดตาย หรือจะเอาน้ำแช่โสดินรดน้ำต้นไม้ฆ่าพวกหนอนและแมลงได้

ต้นตะไคร้หอม เอามาทุบให้ทั่ว ๆ น้ำมันของต้นจะระเหยออกมา วางใกล้ ๆ ตัวป้องกันยุงไม่ให้รบกวนได้

หรือกระเพรา เอาใบสด ๆ มาสีกกำมือขยี้ให้ออกกลิ่นวางใกล้ ๆ ตัวช่วยไล่ยุงได้ดีเช่นกัน

14. เรื่องของงูเห่า⁽¹⁾ ในปัจจุบันสัตว์ที่มีพิษในเมืองไทยมีมากมายหลายประเภททั้งประเภทสัตว์ปีก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สี่เท้า ฯลฯ แต่ในจำพวกสัตว์มีพิษทั้งหลายที่มีอันตรายมากที่สุดสามารถทำให้เสียชีวิตได้ง่าย มักจะได้แก่ สัตว์เลื้อยคลาน โดยเฉพาะงูพิษในเมืองไทยที่พบมากเกือบทุกจังหวัด คือ งูเห่า ซึ่งมีทั่วไปในทุกส่วนของเมืองไทย

ขึ้นชื่อว่างูเห่าแล้วไม่มีใครไม่รู้จัก เพราะว่าทำสถิติคนตายมามากต่อมากแล้วบางคนกลัว บางคนไม่กลัวกลับมืออาชีพล่าเอามาขายเพื่อเป็นอาหารเสียอีก

ในเมืองไทยจะหาอะไรที่มีพิษเท่างูเห่าแล้วไม่มี งูจงอางเองก็เถาะที่กัดคนตายได้โดยไม่สามารถแก้ไขได้เพราะว่าพิษมาก แต่ถ้าหากปริมาณพิษเท่า ๆ กันแล้ว งูเห่ามีพิษที่แรงกว่ามาก

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 มิถุนายน 2525 หน้า 56

งูเห่ากับหน้าฝนแล้วถูกชะตากันมาก แต่ถ้าหากเป็นหน้าหนาว หรือแล้งแล้วมักจะหนีลงรูซ่อนตัวไม่ใคร่พบง่าย ๆ ทั้งนี้เพราะหน้าฝนสัตว์เล็ก ๆ กบ เขียด ปาด ฯลฯ ออกหากิน ซึ่งเป็นอาหารงูเห่าอย่างดี โดยเฉพาะยามค่ำคืนมักออกหากินกลางทุ่ง หรือป่าละเมาะ แม้กระทั่งตามบ้านช่องงูเห่ายังเคยเข้ามาหาหนูหาจิ้งจกกินก็มี

คนที่ปล่อยงูเห่ากักตัวรักษาไม่ทันห่วงที่อาจเสียชีวิตง่าย ๆ ควรสวมเสื้อคลุมเท้าทุกครั้ง

ลักษณะของงูเห่า ลักษณะที่สำคัญคือ มีตัวสีดำ หัวกลม มีดอกจันทร์ โดยปรกติมีนิสัยดุร้าย โกรธง่าย เมื่อเวลาจะฉกกัดมักจะชูหัวพองแผ่แม่เบี้ย แต่ว่าการฉกกัดนั้นไม่จำเป็นต้องชูหัวแผ่แม่เบี้ยเสมอไป เช่น เมื่อขณะมันนอนอยู่เมื่อไปเหยียบเข้าอาจกัดได้ทันที

งูเห่าบางชนิดอาจไม่มีดอกจันทร์บนหัว บางชนิดอาจพันพิษใส่โดยไม่ทันต้องกัดก็ได้ สามารถพันพิษได้ไกล 2 ถึง 3 เมตร เขี้ยวของงูเห่าอยู่ทางด้านหน้า เคลื่อนไหวไม่ได้ งูเห่าที่โตเต็มที่อาจยาวถึง 5 ฟุต

ที่อยู่และนิสัยของงูเห่า ชอบอาศัยอยู่ตามทุ่งนา ตามป่าเขา และบริเวณที่ใกล้เคียงอาหารที่งูเห่าชอบ คือ หนูน้ำ โดยเฉพาะงูสายรุ้ง หนู คางคก กบ และเขียด

งูเห่าชอบออกหากินตั้งแต่พลบค่ำ ถึงตอนดึก จะคอยดักรออยู่ตามท้องทุ่ง ตามโพรงดิน ตามรูหนู ในฤดูที่มีการทำนาเมื่อข้าวออกรวงเหลืองอร่ามหนูนามักออกหากินตามกอข้าว ทำให้งูเห่ามีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์ด้วย

ในฤดูน้ำหลากงูเห่าจะหนีขึ้นจากรูไปอยู่บนที่ดอนตามต้นไม้ หรือบ้านเรือน ทำร้ายคนและสัตว์เลี้ยง เช่น พวกรูปไข่ ไก่ และหมู เจอะกับคนก็อาจขบกัดได้

เมื่อน้ำลดงูจะหนีลงรูเช่นเดิม พอเข้าฤดูหนาวก็จะหลบลงกบดานตามรูหรือตามซอกหิน

การแพร่พันธุ์ด้วยการวางไข่ ครั้งละ 15 ถึง 20 ฟอง แล้วจึงฟักเป็นตัว ลูกงูเห่าจะเจริญเติบโตมีชีวิตเหมือนพ่อแม่ของมัน

ตำแหน่งที่งูเห่าชอบกัด งูเห่าชอบกัดในระดับต่ำ ๆ บริเวณที่ถูกกัดบ่อย ๆ ที่สุดที่มือและเท้า ซึ่งเกิดจากการที่ชอบล่องลงไปในรูที่มันอาศัยอยู่หรือตามซอกต่าง ๆ ตามโพรงริมน้ำ หรือท้องนา ส่วนบริเวณเท่านั้นอาจเนื่องจากไปเหยียบ หรือเดินผ่านที่อยู่ของมัน

อาการเมื่อถูกงูเห่ากัด เมื่อถูกงูเห่ากัดจะรู้สึกเจ็บปวดแปลบ ๆ ตามด้วยอาการปวดน้อย ๆ แล้วจึงมากขึ้นเรื่อย ๆ แผลจะบวมไม่มากนัก และภายหลังจะมีเนื้อเน่า อาการเจ็บปวดอาจ

เป็นอยู่นาน 3-4 วัน ถ้าเนื้อเน่าเป็นแผลกว้างมากอาการบวมมักจะเกิดเมื่อหลังจากถูกกัดแล้ว 1-2 ชั่วโมงไปแล้ว

เนื้อบริเวณรอบ ๆ รอยเขี้ยวของงูเห่าจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวลำในในวันที่ 2 หรือวันที่ 3 ต่อมาเริ่มเป็นตุ่มใส ๆ ข้างในมีน้ำสีแดงปนดำ และจะขยายกว้างออกไปในวันที่ 4-5 พอวันที่ 6 จะแตกออกและลุกลามเป็นแผลกว้างใหญ่ จึงค่อย ๆ กินลึกลงไปถึงกล้ามเนื้อ

ที่กล่าวมานั้นเป็นพิษเฉพาะที่หมายถึงอาการที่จะเกิดกับบริเวณที่ถูกงูเห่ากัด ส่วนอาการที่สำแดงออกมาอย่างฉับพลันก็คือ พิษโดยทั่วไปซึ่งมีผลต่อระบบประสาท จะทำให้เกิดการเวียนศีรษะ มึนงง อาการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อถูกกัดแล้ว 30 นาที ถึง 5 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับปริมาณของน้ำพิษที่ได้รับ ต่อมาหนังตาจะตก ลิ้นดำไม่ค่อยขึ้น ซึ่งเป็นอาการที่สำคัญที่บอกให้ทราบว่างูเห่ากัดเข้าแล้ว

ต่อจากนั้นจะอ้าปากลำบาก ขากรรไกรเริ่มแข็ง ตาพร่ามองไม่ชัด รู้สึกมีอาการอ่อนเพลีย แขนขาไม่ค่อยมีแรง เมื่ออาการเริ่มเพิ่มมากขึ้น แขนขาจะหมดแรง ตาหรี่มากขึ้น กระวนกระวาย ลิ้นแข็ง พูดจ้ออแอ้ ตามัวมองไม่เห็น น้ำลายมีมาก มีอาการอัมพาตกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับการกลืน อ้าปากไม่ขึ้น ต่อมาเกิดอาการอัมพาตของกล้ามเนื้อทั่วร่างกาย เริ่มหายใจอึดอัด หายใจลำบาก และตายในที่สุด

อาการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงแก่ความตายอาจกินเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับปริมาณของพิษงู ถ้าหากพิษงูเข้าไปมากอาจตายในเวลา 1 ชั่วโมง ถ้าหากพิษงูเข้าไปน้อยอาจตายภายในเวลา 5-6 ชั่วโมง

ถ้าหากผู้ถูกงูเห่ากัดถูกช่วยให้รอดชีวิตไปได้ก็ยังคงต้องรักษาพิษ พิษเฉพาะที่ของงูเห่าตามที่กล่าวมาแล้วตอนต้นอีกนานวันกว่าจะหาย

การป้องกันไม่ให้งูเห่ากัด

1. เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกบ้านไปตามทุ่งนา หรือป่าเขา ต้องใส่กางเกงขายาว สวมรองเท้าหุ้มข้อ และสวมหมวก เพราะส่วนมากงูชอบกัดที่เท้าและข้อเท้า ในการเดินทางควรจะใช้ไม้แกลงไปมาตามพงหญ้าตามต้นไม้เล็ก ๆ บ้าง ทางเดินให้เกิดเสียงดังเพื่อหลุนตงใจเลื้อยหนีไป

2. ยามค่ำคืนพยายามหลีกเลี่ยงการออกเดินไปตามทุ่งนา พงหญ้า หรือมีความจำเป็นต้องหาไฟฉายติดมือส่องกวาดไปตามทางเดิน อย่าคุ่ม ๆ ไปมืด ๆ การแต่งกายควรรัดกุมเมื่อถูกกัดด้วย

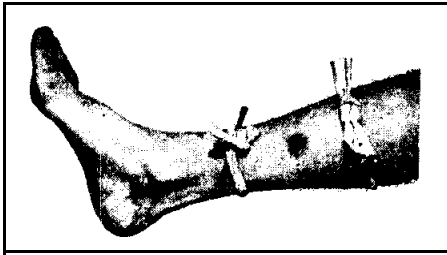
3. เวลาฝนตกปรอย ๆ กบเขียดชอบออกหากิน นู่มักออกหากินกบ เขียด การเดินทางต้องระมัดระวัง

4. อย่าล้วงรูปปลา รุหนุ ตามคูคลอง ท้องนาสู่มสู่มห้า อย่าเล่นตามกองไม้ที่ระเกะระกะรกคลุ้ม อย่าค้ำยเขี่ยบริเวณหีบเก็บของเก่า ๆ ซอกไม้ โพงต่าง ๆ เพราะงูชอบอยู่ ควรเอาใจใส่สังเกตให้ดี

5. เมื่อตั้งใจไปเที่ยวต่างจังหวัด ไปทะเล ไปป่าเขา ควรเตรียมเซรุ่มแก้พิษงูไปด้วย และยิ่งรู้ว่าท้องที่นั้น มีงูพิษอะไรชุกชุมยิ่งดี

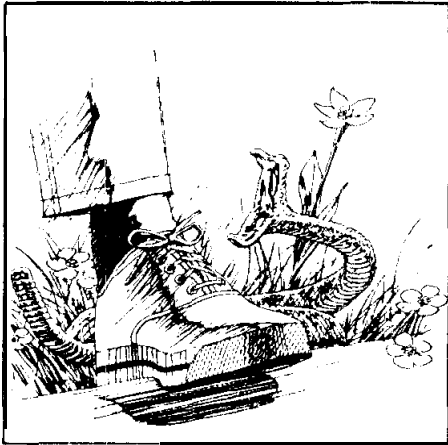
การปฐมพยาบาลเมื่อถูกงูกัด

1. ดูให้แน่นอนว่าเป็นงูกัดแน่หรือเปล่า (ดูจากเขี้ยวพิษจะมี 2 รู)
2. ชันชนะระหว่างบาดแผลกับหัวใจแล้วพาทาหมอตันทันที
3. ถ้าต้องการดูดเอาพิษงูออก ควรกรีดบาดแผลแล้วดูดด้วยแก้วดูดพิษงู ไม่ควรใช้ปากดูดเพราะอาจมีบาดแผลในปาก พิษงูเข้าบาดแผลทำให้ตายได้
4. ไม่ควรให้ดื่มสุรา ของมีเนเมาที่มีแอลกอฮอล์ เพราะจะทำให้พิษงูซึมเข้าหัวใจได้เร็ว
5. ถ้าหากสามารถนำงูไปด้วยจะดีมาก เพราะแพทย์สามารถฉีดเซรุ่มได้ตรงตามประเภทของงู
6. เมื่อคนไข้มีอาการสลึมสลือ ควรชวนพูดคุยเอาไว้ให้นานที่สุดจนกว่าจะถึงหมอ

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกงูกัด

เมื่อถูกงูกัดจะปรากฏรอยเขี้ยวเป็นจุด 2 จุด
มีเลือดซึมออกมา

บริเวณที่มักจะถูกงูกัด

15. การเลือกใช้เต็นท์ในการออกค่ายพักแรม⁽¹⁾ การเลือกอุปกรณ์ค่ายพักแรมต้องมีการศึกษาหรือมีประสบการณ์พอสมควร โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย เช่น เต็นท์ อันเป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราวสามารถนำไปใช้ได้ในทุกโอกาส การเลือกเต็นท์ต้องดูทั้งขนาด ความทนทาน ส่วนประกอบที่ให้ความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ขนาดของเต็นท์

ในสมัยก่อนเต็นท์ส่วนมากจะเป็นเต็นท์ของแบบทหาร คือ เต็นท์คู่ (ใช้นอนได้เพียงสองคน) โดยมากใช้ในเรื่องของทางทหารและลูกเสือเท่านั้น ส่วนทางด้านการค้าขายและพวกพ่อค้าก็ใช้กระโจมแทนเต็นท์

ต่อมาการออกค่ายพักแรมได้แพร่หลาย นิยมมากขึ้น ทำให้มีพ่อค้าหัวใสทำแบบของเต็นท์และกระโจมมารวมกันทำให้เกิดเต็นท์ลักษณะต่าง ๆ ขึ้นมากมาย สามารถพาครอบครัวบุตรหลานอาศัยอยู่ได้ แต่อุปกรณ์การใช้เมื่อก่อนจะกางเต็นท์ค่อนข้างจะยุ่งยากสักหน่อย

แบบของเต็นท์ที่นิยมใช้กัน เต็นท์ที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเต็นท์ที่นิยมกันมากในปัจจุบัน

(1) นิตยสารชีวิตกลางแจ้ง ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 กรกฎาคม 2525 หน้า 10

WALL TENT คำว่า “WALL” แปลว่า ผนัง หรือกำแพง รูปลักษณะของเต็นท์แบบนี้ มีลักษณะเหมือนบ้านหลังเล็ก ๆ มีผนังเตี้ย ๆ สองด้านเอาหลังคาคลุมไป แล้วก็มุดลงไปนอนได้ เต็นท์แบบนี้ดูแล้วเหมือนคร่ำครี แต่ความจริงแล้วมีประโยชน์และใช้ได้มากมาย ไม่ว่าจะกางนอนในสถานที่และสถานการณ์แบบไหน โดยเฉพาะในการนอนค้างแรมกลางป่า

ขนาด เต็นท์แบบนี้มีหลายขนาด ตั้งแต่เล็กถึงใหญ่ ขนาดใหญ่นั้นมีขนาดเกือบพอ ๆ กับบ้านห้องเล็ก ๆ แต่ขนาดใหญ่โตเกินไปทำให้เกิดความเกะกะ สำหรับการเดินทางโดยรถยนต์หรือรถไฟ หรือเรือ ก็จะไม่มีปัญหาอะไร หรือถ้ามีความจำเป็นจริง ๆ ที่ต้องเดินทางไกล ๆ ก็อาจแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ช่วยกันแบกไปก็ได้

วอลเต็นท์ เป็นเต็นท์ที่สามารถรักษาความร้อนได้ดี สำหรับเขตหนาวและบรรยากาศอบอุ่นก็จะทำให้ปลอดภัยได้ง่าย เพราะรูปทรงของมันสามารถจัดเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ วางได้เป็นระเบียบ สำหรับแคมป์ภายในสามารถทำราวตากผ้าบริเวณด้านในตอนหลัง สามารถแขวนตะเกียงไว้ตรงกลาง เพื่อให้แสงสว่างตลอด เต็มสนามหรือถูงนอนสามารถวางไว้เป็นที่ทาง โดยพอจะมีทางที่พอสำหรับการเดินเข้าออกได้ด้วย

สำหรับนักสำรวจที่ต้องออกค้างแรมเป็นเวลานาน ๆ มักนิยมวอลเต็นท์ที่มีขนาดใหญ่ เพราะสามารถทำงานข้างในได้ ส่วนพวกที่ชอบเต็นท์เดินทางเป็นครั้งคราวก็มักจะเลือกประเภทเต็นท์เล็ก ๆ หรือเต็นท์คู่ เช่น พวกลูกเสือและทหาร เพราะมีน้ำหนักเบาสามารถขนเคลื่อนที่ได้ง่าย (ดูจากรูป)

COTTAGE TENT มีลักษณะเหมือนบังกากลางหลังเล็ก ๆ หรือเคบิน (Cabin) ทำกันออกมาหลายแบบ โดยมากมีขนาดใหญ่ ไม่มีขนาดเล็ก ครอบคร้วใหญ่ ๆ หรือนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ ๆ นิยมเต็นท์ประเภทนี้มากกว่าอื่น ๆ ถึงแม้จะใหญ่และมีน้ำหนักมาก การกางเต็นท์และการเก็บทำลำบาก ไม่รวดเร็ว ต้องใช้คนถึง 2 คน ในเวลา 15-20 นาที

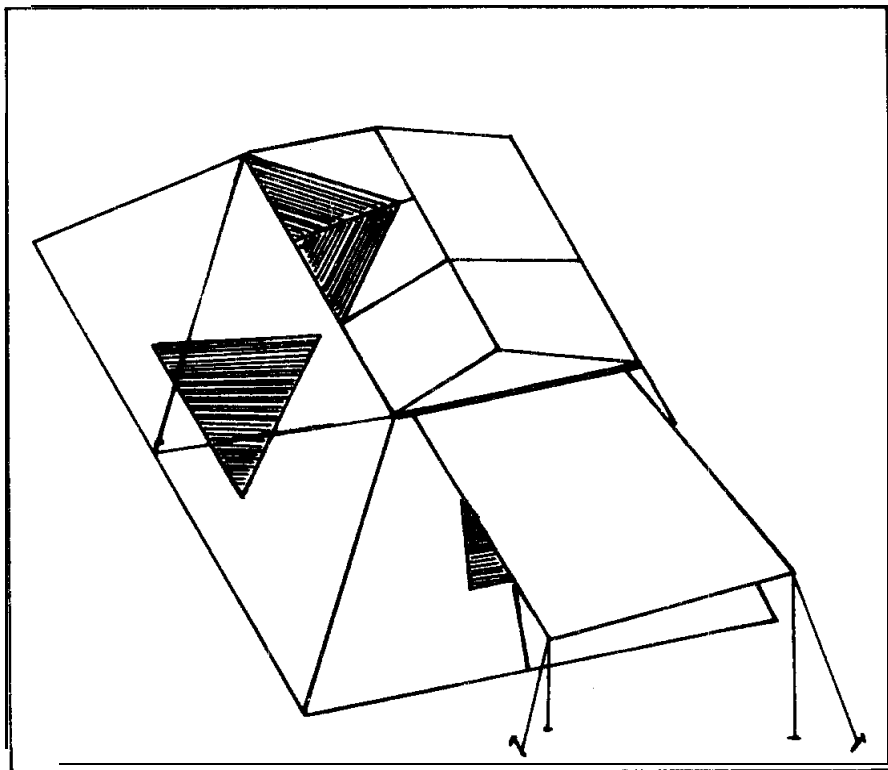
เคบินเต็นท์ในปัจจุบันมีถึง 2 หรือ 3 ห้องในเต็นท์เดียวกัน มีส่วนที่ใช้ปรุงอาหารและมีระเบียบด้านหน้าภายใต้หลังคายื่นออกไปแทบจะเป็นบ้านในความฝันกลางธรรมชาติก็ได้ (ดูจากรูป)

เต็นท์แบบร่ม เป็นแบบที่นิยมมากที่สุดด้วยเหตุผลสองประการคือ ขนย้ายได้ง่าย การกางง่าย ให้น้ำที่ในด้านความสูงเดินหินภายในได้สะดวก แบบเก่าที่ใช้กันอยู่นั้นตรงกลางภายในมีเสา ส่วนแบบใหม่เป็นโครงประกอบภายนอกภายในว่างเปล่าไม่มีเสา น้ำหนักของแบบใหม่จะมากกว่า ภายในเต็นท์สามารถทำประโยชน์ได้มาก และคล่องตัวกว่า แต่แบบเก่าก็ยังมีคนนิยมใช้กัน เพราะเสากลางสามารถใช้แขวน หรือทำประโยชน์อื่น ๆ ได้มาก

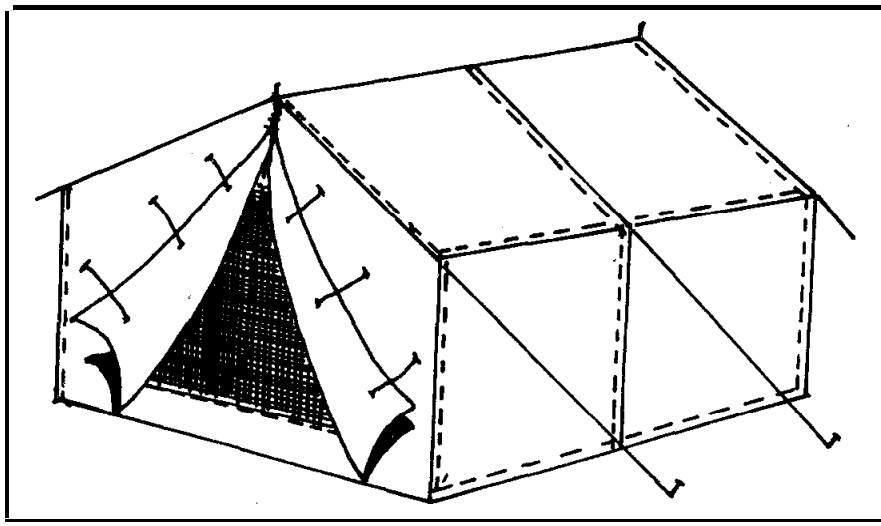
TRIAL TENT ส่วนมากจะเรียกกันว่าเต็นท์แบ็คหลัง เพราะมีน้ำหนักเบามาก กระทัดรัด ราคาถูก เหมาะสำหรับการปีนเขา ล่าสัตว์ ตกปลา แต่ถึงแม้ว่าจะมีจุดเด่นหลาย ๆ ประการ แต่ก็ยังมีจุดด้อยที่ต้องระมัดระวังคือ ในสภาพอากาศไม่ดีเลวร้ายแล้ว แทบกำบังนักเดินทางไม่ได้เลย

ข้อควรจำในการเลือกซื้อเต็นท์ ในการเลือกซื้อจะต้องเข้าใจว่าไม่สามารถทำได้ทุกอย่างที่ต้องการในเต็นท์เดียวกัน พยายามซื้อที่ดีที่สุด แม้ราคาจะแพง แล้วก็พยายามหาทางตัดแปลงเพิ่มเติมตามความจำเป็น เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จากประสบการณ์การใช้เต็นท์ การซื้อเต็นท์ซึ่งใหญ่พอต่อการพำนักพักผ่อนและเบาพอต่อการแบกไปตามท้องที่ต่าง ๆ ผลิตโดยวัสดุที่ดีพอใช้เท่านี้จะได้เต็นท์ที่ดีที่สุดหลังหนึ่งเพียงพอแล้ว

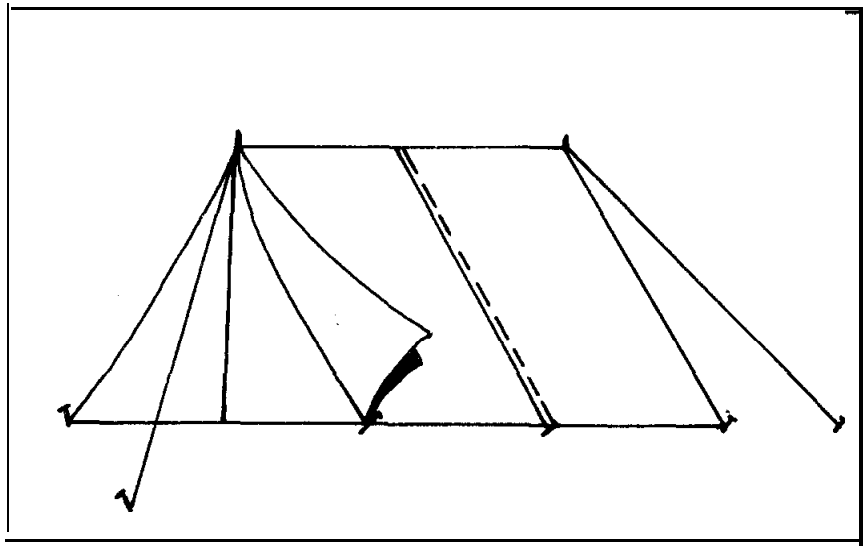
ตัวอย่างเต็นท์บางประเภท

เต็นท์ครอบคร่าวใหญ่

เต็นท์ครอบครัวเล็ก

เต็นท์คู่ (นอน 2 คน)

เพลงค่ายพักแรม

การออกค่ายพักแรมมีกิจกรรมหลายประเภทมีทั้งทางด้านการศึกษา การกีฬา ทางการบันเทิง ฯลฯ เพลงค่ายเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่จะขาดเสียไม่ได้ เพลงของค่ายพักแรมเป็นเพลงที่คิด หรือแต่งขึ้นมาโดยอาศัยเนื้อที่ง่าย ๆ โดยอาจจะใช้ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมหรืออวัยวะ สัตว์ต่าง ๆ บางครั้งอาจเป็นเพลงพื้นเมืองที่ใช้กันจากของไทยบ้าง ต่างประเทศบ้าง เพลงเหล่านี้โดยมากใช้ร้องในกิจกรรมค่ายพักแรม ลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี ซึ่งพอจะนำมาร้องได้ดังต่อไปนี้คือ

เพลงเจ้าลา

เจ้าลาเดินไปกินหญ้าร้องเพลงช่างแสนไพเราะ ถ้าไม่ให้มันกินหญ้ามันจะว่าดังนี้ คี๊กคอก คี๊กคอก คี๊กคอก คี๊กคอก

เพลงจิ้งหรีด

แหงตตุแฉัด ตุแฉัด หงัดตุจืด ตุจืด จิ้งหรีดมันอยู่ในรูเอาไม้แห่ตุ มันร้องจืด ๆ

เพลงหอย ปู กุ้ง ปลา

มาพวกเรา มาเล่นน้ำเร็วไว ไวพวกเราไว หอย ปู กุ้ง ปลา
เราเป็นสัตว์น้ำอยู่ในน้ำทุกเวลา

เพลงพญาหงส์

(ชาย) ชะ ชะ พญาหงส์ ปีกอ่อนร่อนลงในดงมะขวิด ขยับเข้าไปใกล้เอาไหล่เข้าไปชิด เอามือ
สะกิดนิดหน่อยเป็นไร
(หญิง) ไม่ได้หรรอกคุณชา เสียเวลามาสะกิด ดวงใจไม่รักสักนิด ดวงใจไม่รักสักนิด อย่าเอามือ
มาสะกิดให้เสียเวลา

เพลงไก่ของฉัน

ไก่ที่ฉันเลี้ยงเป็นเพื่อนของฉัน (ร้องซ้ำ) มันร้องให้ฉันฟัง เอ๊ก อี เอก เอ๊ก อี เอก (ร้องซ้ำ)
ฮี้ ฮี้ ฮี้ ฮี้ ฮี้ ไก่เอ๋ย (ร้องซ้ำ)

เพลงห่าน

(สร้อย) ลา ลา ลา - ลา ลา ลา - ลา ลา ลา เอ้ - ลา ลา ลา
ห่านของฉันทำไมไม่ร้อง ก้องกังวาลเหมือนห่านของคุณ ฉันซื้อมาตั้งห้าเฟื้อง คุณซื้อมา
ไพเดียว (สร้อย)

เพลงหากว่าเรากำลังสบาย

- 1) หากว่าเรากำลังสบายจงตบมือพลัน (ตบมือ 2 ครั้ง) (ร้องซ้ำ 2 เที่ยว)
หากว่าเรากำลังมีสุขหมดเรื่องทุกข์ใด ๆ ทุกสิ่ง มัวประวิงอะไรกันเล่า จงตบมือ
พลัน (ตบมือ 2 ครั้ง)
- 2) หากว่าเรากำลังสบายจงส่งเสียงดัง (ร้องฮะ ๆ) (ร้องซ้ำ 2 เที่ยว)
หากว่าเรากำลังมีสุขหมดเรื่องทุกข์ใด ๆ ทุกสิ่ง มัวประวิงอะไรกันเล่า จงส่งเสียง
ดัง (ร้อง ฮะ ๆ)
- 3) หากว่าเรากำลังสบายผงกหัวพลัน (ผงกหัวร้อง ฮี ๆ) (ร้องซ้ำ 2 เที่ยว)
หากว่าเรากำลังมีสุขหมดเรื่องทุกข์ใด ๆ ทุกสิ่ง มัวประวิงอะไรกันเล่า ผงกหัว
พลัน (ผงกหัวร้อง ฮี ๆ)
- 4) หากว่าเรากำลังสบายกระต๊อบเท้าพลัน (กระต๊อบเท้า 2 ครั้ง) (ร้องซ้ำ 2 เที่ยว)
หากว่าเรากำลังมีสุขหมดเรื่องทุกข์ใด ๆ ทุกสิ่ง มัวประวิงอะไรกันเล่า กระต๊อบเท้าพลัน
(กระต๊อบเท้า 2 ครั้ง)
- 5) หากว่าเรากำลังสบายจงออกท่าทาง (ตบมือ 2 ครั้ง - ร้องฮะ ๆ - ผงกหัว ร้องฮี ๆ -
กระต๊อบเท้า 2 ครั้ง) (ร้องซ้ำ 2 เที่ยว)
หากว่าเรากำลังมีสุขหมดเรื่องทุกข์ใด ๆ ทุกสิ่ง มัวประวิงอะไรกันเล่าจงออกท่าทาง
(ตบมือ 2 ครั้ง - ร้องฮะ ๆ - ผงกหัวร้อง ฮี ๆ - กระต๊อบเท้า 2 ครั้ง)

เพลง ชิเปาะเปาะ

ชิเปาะเปาะ ชิเปาะเปาะ ซือสูเมโนคัก โคโนชินเซวา ไห้เจ็ด ไห้เจ็ด ไหล้ชิเปาะเปาะ

เพลง ฮี ฮะ ฮะ

ฮี ฮะ ฮะ - ฮี ฮะ ฮะ มาสนุกสนานให้สำราญบานใจ ดยเงื่อพลัน ดยเงื่อพลัน ต่างร้อง
ฮี ฮะ ฮะ

เพลงมอปาแลโกวา

มอปาแลโกวา มอปาแลโกวา มอปาแลโกวา ตือบตือโอปุย

เพลง ไฮตี้

ไฮตี้ ติริวิตต่อม - ไฮตี้ ติริวิตต่อม ติริวิต ติริวิต ติริวิตต่อม

เพลงโดเรมี

- (สร้อย) โดเรมี มีเรโด - โดเรมีฟามีเรโด
ไก่ดูนก นกดูไก่ - ไก่ดูนกเห็นนกตัวใหญ่
- (สร้อย) ห่านดูหงส์ หงส์ดูห่าน - ห่านดูหงส์ เห็นหงส์บินผ่าน
- (สร้อย) เต่าดูหอย หอยดูเต่า - เต่าดูหอยเห็นหอยเขย่า
- (สร้อย) กบดูหมี หมีดูกบ - กบดูหมีเห็นหมีถูกตบ
- (สร้อย)

เพลง องค์กร์

องค์กร์ (ซ้ำ) องค์กร์โอ (ซ้ำ) ริโอจำเป (ซ้ำ) จำเปริโอ (ซ้ำ) เกมานังเกเป เกมานัง
ชะมาริโอ เกเป

เพลงข้าวกับแกง

ข้าวกับแกง ข้าวกับแกง ฉันทชอบข้าวกับพริกสีแดง ฉันทชอบข้าวกับไก่ต้มแพง
ข้าวกับแกง ข้าวกับแกง พริก ผัก ผัก พริก ข้าวกับแกง

เพลง แม่สีวซุ่ม

ไอ้ฮิมดาว ไอ้แม่สีวซุ่ม ซุ่มบะ ซุ่มบะ ซุ่มบะ (ซ้ำ)

เพลงเลอคอกเอมอ

เลอคอกเอมอ เลอคอกเอมอ (ซ้ำ 2 ครั้ง)
อินเนอดีลาฟพลู คอกคอดี คอกคอดา (ซ้ำ 2 ครั้ง)
คอกคอดี คอดี คอดี คอดา (ซ้ำ 2 ครั้ง)

เพลงอาร์มซัมซัม

อาร์มซัมซัม อาร์มซัมซัม กูลี กูลี กูลี กูลี รัมซัมซัม
อาราฟี อาราฟี กูลี กูลี กูลี กูลี กูลี รัมซัมซัม

เพลง เพลินไพร

เราเพลินชมไพร ในกลางพงา ดอกไม้พฤษชาป่าเขา ฟังเสียงนกร้องท้องฟ้าสีเทา
เงาไม้ในน้ำงามตา

(สร้อย) ขึ้นชิว ขึ้นชิวา ขึ้นชิวิตพาจิตสดใสสบายอุรา ขึ้นชิวามาร้องเพลงเดินเพลินใจ

เราช่วยกันเดิน เพลิดเพลินฤทัย กระจายเล็มหญ้าเนาดู กระจิบเคลือบเคล้า นกเขาขันคู
ชมฟูริมธารหวานดี

(สร้อย).....

เดินตามลำธารผ่านหญิงและชาย โบกมือไหว ๆ ไปมา เรามองทักทายกันด้วยสายตา
เชิงว่ามีน้ำใจไมตรี

(สร้อย).....

เพลงแม่สะเรียง

เรียนยินเสียงแม่สะเรียงร้องเรียก

เย็นระรินชื่นกายผ่านคลายที่ได้หมองมัว

พี่รักห่วงใยแม่สะเรียง

ใจนางหนอนัดไปรอที่ศิระเกษ

จวนจะค่ำรอน ๆ งามงอนเจ้าอยู่แห่งใด

ที่นัดประจำของเรา

สาดน้ำตัวเปียกฉ่ำเมื่อวันดำหัว

ไอ้เจ้าสายบัวพี่จำต้องจากเจ้าไกล

อกเรียมตรมระทมเพราะห่วงอาลัย (ซ้ำ)

เสาะหาทั่วเขตก็ไม่พบทรมวย

เรียมรอสายใจ ณ ที่ริมห้วยหนองคำ

อกเรียมตรมระทมเพราะห่วงนางเยาว์ (ซ้ำ)

เพลง โยดา

อันงาม

ฮังไฮห่อแซง

เวิกซองเวิกนุ้ย

เวิกเปาเยียวแต้ว

แต้วเกา

ที่มักแต้วเกา

ยั้งล้าเหนียวเนื่อง

กองเกาเฮงแต้ว

โยตา

โยตา

โยต้า

โยตา โยตา ละห่อ โยตา โยตา

โยตา

โยตา

โยต้า

โยตา โยตา ละห่อ โยตา โยตา

เพลง ขายรัก

ขายรักแม่เอ๋ย ขายเลยมาทางนี้ เสียงใครมาร้องขายรัก (ซ้ำ)
สองมือไกวกวัก ขายรักมาทางนี้
แม่คนนี้เท่าไร หนึ่งซึ้ง สองซึ้ง
แม่คนนั้นเท่าไร สองซึ้ง สามซึ้ง
แม่คนโน้นเท่าไร สามซึ้ง สี่ซึ้ง
เอาจริงเอาจังสตางค์ไม่มี (ซ้ำ 2 ครั้ง)

เพลง โยยอดชีวา

โยยอดชีวา ฉันขอลาจากจร สุดห้วงอวารณ ฉันจะจรแต่กาย เคยอยู่คู่กัน ทุกคืนวันไม่
ห่างหาย หักใจมิวาย หลงอาลัยถึงเธอ
คำคืนคงฝัน แม้กลางวันเฝ้าเพื่อ เหม่อมองมิเจอ หลงละเมอรำไป ตั้งจิตอธิษฐาน เทพประ-
ทานโชคชัย เป่ามนต์ดลใจ ขอให้เธอกลับมา

เพลง สายทิพย์

แสงดาวสวยพรราวดูเด่น แลเห็นเหมือนตาของเธอ เฝ้าเพื่อหัวใจละเมอรำพัน แสงเดือน
เหมือนเดือนใจเศร้า โอ้เรารักราวดวงใจมองไปถึงตัวแสนไกล รักมัน
จากเธอไปแล้วใจหาย ดวงใจยังคิดถึงสายสัมพันธ์ รักมันมิวายคล้ายจาง แสงเดือนช่วย
เดือนใจมัน ใฝ่ฝันถึงเธอทุกวัน มองจันทร์นี้กับความสัมพันธ์ครั้งก่อน

เพลง ก่อนจะจากกันไป

ก่อนจะจากกันไป ขอฝากใจไว้กับทุก ๆ ท่าน (ซ้ำ)
ถึงตัวไปใจนั้น ไม่แปรผันและห่างไกล
แม้ว่าเราจากกันไม่ช้าพลันคงจะพบกันใหม่ (ซ้ำ)
ขอโชคตีมีชัย หมดทุกข์ โรคภัยตลอดกาล

เพลง สามัคคีชุมนุม

- 1) พวกเราหล้ามาชุมนุม ต่างกุมใจรักสมัครสมาน
ล้วนมิตรจิตรชื่นบาน สราญเรียงอยู่ทุกผู้ทุกนาม
(สร้อย) อันความกลมเกลียว กันเป็นใจเดียวประเสริฐศรี
ทุกสิ่งประสงค์จงใจ จักเสร็จสมได้ด้วยสามัคคี
- 2) กิจใด ฐ ประสงค์มี ร่วมใจภักดีแต่พระจอมสยาม
พร้อมพริบดังมือเดียวยาม ยากเย็นเห็นง่าย บ่อ หน่าย บ่ วาง
(สร้อย)
- 3) ที่หนักก็จักเบาคลาย ที่อันตรายจัดขัดขวาง
รักษาพระเดชบ่จาง กตเวทิกุณ พระกรุณา
(สร้อย)
- 4) สามัคคีนี้แหละล้ำเลิศ จักชูชาติเขตพระศาสนา
สยามรัฐ จักวัฒนา ปราบกฎฟุ้งเฟื่อง กระเดื่องแดนดิน
(สร้อย)

เพลง ลาก่อน

ลาก่อนเพื่อนที่รัก ลาก่อนเพื่อนที่รัก ลาก่อน ลาก่อน
เราจะพบกันอีก เราจะพบกันอีก ลาก่อน ลาก่อน

เพลง ตอนเข้าฉันทินเพลินไป

ตอนเข้าฉันทินเพลินไป ในพนาอันกว้างใหญ่ แว่วเสียงสำเนียงนกไพร ร้องรับเป็นคู่
ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ ครุกครุ

เพลง มาสนุกกันหนา

มาสนุกกันหนา มาสัญญาร่วมผูกพัน ๓ ตะลาแรกแตก ๆ
มาสนุกกับฉัน เราลูกเสือเชื้อเผ่าไทย ตะลาแรกแตก ๆ
แผ่นดินถิ่นนี้ทั้งกลาง เหนือ ใต้ อีสาน สามัคคีเรามันไม่มีเสื่อมคลาย ตะลาแรกแตก ๆ

เพลง สาวชาววัง

สาวชาววัง เอวเล็ก เอวบาง ผัดแป้งบาหยัน (ซ้ำ 2 เที้ยว)
แม่คนนี้เป็นของใครกัน (ซ้ำ) ถ้าเป็นของฉันฉันรักตายเลย

เพลง มาสบิลลี

มาสบิลลี บิลลี (ซ้ำ 2 ครั้ง) มาสบิลลี อุ๊กัมปา อุ๊กัมปา (ซ้ำ)
ซาลินาปูนี่ (ซ้ำ) อุ๊กัมปา (ซ้ำ) ซาลินาป่อม

เพลง เกลั้งชิปะกูเกล้ง

เกลั้งชิปะกูเกล้ง (ตบมือ 3 ครั้ง) เกลั้งชิเมมาลาเม (ตบมือ 3 ครั้ง)
มาลีปูลัง (ซ้ำ 2 ครั้ง) เบชะมาซามา (ตบมือ 3 ครั้ง)
มาลีปูลัง (ซ้ำ 2 ครั้ง) เบชะมาซามา (ตบมือ 3 ครั้ง)

เพลงดรุธเร็งใจ

โน่นแน่ะดวงจันทร์ ๑ ๑	โน่นแน่ะดวงจันทร์นั้นทอแสงมา
แสงเย็นตาในสภาคืนนี้	ฟ้างามดี ดุจดั่งเป็นสีทอง
เหล่าดรุธเร็งใจเพลนใจ	สุขฤทัยแสงจันทร์เรืองรอง
สมใจปองสุดจะมองใดเหมือน	แสงจันทร์เดือนให้เรามาร้องว่า

เพลงยามเย็น

ยามเย็นเดินเล่นหาดทราย ชีควายลงน้ำนำดู
ควายเรามีเขาข้างหู น่ารัก นำดู มีหูข้างเดียว

เพลงสนุกจริงนา

นี่หัวแม่มือหนึ่งนิ้วกระดูกกระดูก	(ร้อง 2 เที้ยว)
โอ้สนุกจริงนา	
นี่หัวแม่มือสองนิ้วกระดูกกระดูก	(ร้อง 2 ah)
โอ้สนุกจริงนา	
นี่หัวแม่มือสองนิ้วกับแขนหนึ่งแขนกระดูกกระดูก	(ร้อง 2 เที้ยว)
โอ้สนุกจริงนา	
นี่หัวแม่มือสองนิ้วกับแขนสองแขนกระดูกกระดูก	(ร้อง 2 เที้ยว)
โอ้สนุกจริงนา	

นี่หัวแม่มือสองนิ้วกับแขนสองแขนกับขาหนึ่งขากระดูกกระดูก (ร้อง 2 เที้ยว)
ไอ้สนุกจริงนา

นี่หัวแม่มือสองนิ้วกับแขนสองแขนกับขาสองขากระดูกกระดูก (ร้อง 2 เที้ยว)
ไอ้สนุกจริงนา

นี่หัวแม่มือสองนิ้วกับแขนสองแขนกับขาสองขา กับหัวหนึ่งหัวกระดูกกระดูก
(ร้อง 2 เที้ยว)
ไอ้สนุกจริงนา

เพลง หัว ใหญ่ หู ปากฉัน

- 1) หัวฉัน ใหญ่ฉัน หูฉัน ปากฉัน (ร้องซ้ำ 3 เที้ยว)
จงพร้อมใจตบมือกันเถอะ
- 2) (ตัดคำว่า หัว ออก)
ฉัน ใหญ่ฉัน หูฉัน ปากฉัน (ร้องซ้ำ 3 เที้ยว)
จงพร้อมใจตบมือกันเถอะ
- 3) (ตัดคำว่า ใหญ่ ออก)
ฉัน ฉัน หูฉัน ปากฉัน (ร้องซ้ำ 3 เที้ยว)
จงพร้อมใจตบมือกันเถอะ
- 4) (ตัดคำว่า หู ออก)
ฉัน ฉัน ฉัน ปากฉัน (ร้องซ้ำ 3 เที้ยว)
จงพร้อมใจตบมือกันเถอะ
- 5) (ตัดคำว่า ปาก ออก)
ฉัน ฉัน ฉัน ฉัน (ร้องซ้ำ 3 เที้ยว)
จงพร้อมใจตบมือกันเถอะ

เพลง หัวใหญ่ เข้าและเท้า

หัวใหญ่ เข้า และเท้า เข้าและเท้า (ร้องซ้ำ)
สองตา สองหู หนึ่งจมูก และหนึ่งปาก
หัวใหญ่ เข้า และเท้า เข้าและเท้า

เพลงกบเอ๋ยทำไมจึงร้อง

กบเอ๋ยทำไมจึงร้อง	(ร้องซ้ำ 3 เที่ยว)
จำเป็นต้องร้องเพราะว่าท้องมันปวด	
ท้องเอ๋ยทำไมจึงปวด	(ร้องซ้ำ 3 a&a)
จำเป็นต้องปวดเพราะว่าข้าวมันดิบ	
ข้าวเอ๋ยทำไมจึงดิบ	(ร้องซ้ำ 3 เที่ยว)
จำเป็นต้องดิบเพราะว่าไฟมันดับ	
ไฟเอ๋ยทำไมจึงดับ	(ร้องซ้ำ 3 เที่ยว)
จำเป็นต้องดับเพราะว่าฟืนมันเปียก	
ฟืนเอ๋ยทำไมจึงเปียก	(ร้องซ้ำ 3 เที่ยว)
จำเป็นต้องเปียกเพราะว่าฝนมันตก	
ฝนเอ๋ยทำไมจึงตก	(ร้องซ้ำ 3 เที่ยว)
จำเป็นต้องตกเพราะว่ากบมันร้อง	

เพลงนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง - นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

หัวแม่มือ หรือแม่โป้ง ปะกังกง ปะกังกง ปะกังกง กังกง กังกง กังกง

เพลงลูกกบ

ลูกกบตัวน้อย ลูกกบตัวน้อย มันส่งเสียงร้องว่าเร็งยินดี หางมันไม่มี หางมันไม่มี ส่งเสียง
กูร้องก้องดัง กูวอก วอก วอก - กูวอก วอก วอก กูว็อก กูว็อก กูว็อก - กูวอก วอก วอก -
กูวอก วอก วอก - กูว็อก กูวอก กูวอก

เพลงกระต่าย

มีแมลงตัวหนึ่ง เกาะอยู่บนจมูกกระต่าย มันจิ้งปัด มันจัดปัด แมลงก็บินหนีไป

เพลงมดแดง

มดแดง ตอมแข็งตอมขา ตอมเสื่อตอมผ้า โป้งแข่ง โป้งแข่ง

เพลงหนูสามตัว

หนูสามตัว ดามันบอด ไอ้อ...โอ้ย...โอ้ย... มันวิ่งไปหาแม่เฒ่า แม่เฒ่าเอามือตูดหางมัน
เสียบ ไอ้อ...โอ้ย...โอ้ย

เพลงค่างคาว

ตัวอะไรทำไมหัวห้อย ไปดูกันหน่อยซิตัวอะไร ไหนไหนกันมันอยู่แห่งใด อ้อนั่นไงเรียกว่า
ตัวค่างคาว กลางวันหวั่นภัยร้ายกายหลับนอน กลางคืนชอกชอนออกหากินดาวาว มันกินอะไรรู้ไหม
เล่าเธอ (ร้องซ้ำ) กินกล้วยซิเออแตะกินทั้งเครือยาว ๆ

เพลงยุง

ยุง ยุง ยุง นอนอยู่นอกมุ้งยุงกัดทุกวัน เลือดแดงเป็นแสงตะวัน เลือดแดงเป็นแสงตะวัน
ยุงกัดทุกวันทำให้ฉันลงพุง

เพลงข้าง-ข้าง-ข้าง

ข้าง ๆ ๆ ๆ ๆ น้องเคยเห็นข้างหรือเปล่า ข้างมันตัวโตไม่เบา จมูกยาว ๆ เรียกว่า
งวง มีเขี้ยวไต้งวงเรียกว่า งา มีหูมีตาหางยาว

เพลงแมงมุม

แมงมุมลายตัวนั้น ฉันเห็นมันชมชานเหลือทน ยามเมื่อมันถูกฝนไหลหล่นจากบนหลังคา
พระอาทิตย์ส่องแสง ฝนแห่งเหือดหายลับตา มันรีบได้ขึ้นฝาหลังมาทำตาลูกวาว

The Ghost of Tom

Have you seen the Ghost of Tom. Long white bones with the skin all gone.

Poo.....old Tom, Poo..... old Tom. Wouldn't it be chilly with no skin on?

Deep and wide

Deep and wide, Deep and wide. There's a fountain flowing deep and wide. Deep and wide,
deep and wide. When the fountain's flowing deep and wide.

In a cabin in a wood

In a cabin in a wood a little man by the window stood. Saw a rabbit hopping by knocking
at the door; Help me! Help me! Help hecry. For the hunter shoot nie dead, a little rabbit come in
side safety to abide.

One bright and sunny morning

One bright and sunny morning. I walked the forest through. And suddenly, I heard. A soft and Low
cu-ckoo

Cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo

Cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo cu-ckoo

I love the mountains

I love the mountains, I love the rolling hills, I love the flowers, I love the daffordills,
I love the camp-fire. When the lights are low. Boom di ya, Boom di ya, Boom di ya ya.

Hi Ya Ho

Hi Ya Ho, Hi Ya Ho, Hi Ya Ho, Hi Ya Ho Hi Ya,

Hi Ya, Hi Ya Ho, Hi Ya Ho.....

OL' Texas

I'm going' to Leave, OL Texas now. They've got no use, for the lone horn cow. They've
plowed and fenced, my cattle range, and the people there are all so strange. I'll take my horse. I'll
take my rope. And hit the trail upon a lope. Say adio to the alamo. And turn my head toward Mexico.

Row Row Row your Boat

Row Row Row your boat, gentle down the stream Merrily Merrily Merrily Merrily life
is but a dream.

Lu La Lay Lu

Lu La Lay Lu • La Lay Lu • La Lu La Lay • Lu La Lu La Lu La Lu • La Lu La Lay

Lu La Lay Lu • La Lay Lu La Lu La Lay Lu La Lu • La Lu La Lay

Kum Ba Yah

Kum ba ya my Loard, kum ba yah.

Kum ba ya my Loard, kum ba yah.

Kum ba ya my Loard, kum ba yah.

Oh! Loard kum ba yah.

Some one singing Loard, kum ba yah.

Some one singing Loard, kum ba yah.

Some one singing Loard, kum ba yah.

Oh! Loard kum ba yah.

Some one crying Loard, kum ba yah.

Some one crying Loard, kum ba yah.

Some one crying Loard, kum ba yah.

Oh! Loard kum ba yah.

Some one praying Loard, kum ba yah.

Some one praying Loard, kum ba yah.

Some one praying Loard, kum ba yah.

Oh! Loard kum ba yah.

BINGO

A big black dog sat on the back pock and BINGO was his name.

A big black dog sat on **the** back pock **and** BINGO was his name.

B - I - N - G - O, B - I - N - G - O, B - I - N - G - O and BINGO was his name B ... I N

G.....0..... BINGO.